Ára 10 fillér

AREGGEL

XVII. ÉVFOLYAM
46. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1938 NOVEMBER 7

GLORIA! VICTORIA!

A KORMÁNYZÓ
a honvédség élén lóháton vonult be a felszabadult Komáromba

Komárom, november 6.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Nehéz fellegek járnak az égen, halk szellő csattogtatja a piros-fehér-zöld lobogókat, feszült csönd üli meg a balparti Komárom uccasorait. Az új templom hatalmas tornyából *alászáll a tetőkre a vasárnapi harangszó. Néha megkondul odaát is a mélyzengésű, komor öreg harang. Ó-Komáromban, a kettőstornyú Szent András-templomban.*

A két Komárom harangjai kérdeznek és felelnek: mintha ma reggel végre istenigazában kibeszélgették magukat! *Óriási tömeg szorong a Duna partján.* Néha már azt hiszszük, hogy a kőpartok megroskadnak a terhük alatt. A felhők ezüstszínű bodraiból, a dúsan rakott égi párnákból, *finom mszemekben szitál az eső.* A hídfőnél *vitéz Temessy Milán altábornagy áll a tisztjeivel. A hídon egy tiszt indul út a túlsó partra, nyomában két rohamsisakos katona, fehér zászlóval.*

— *A parlamenter!... a parlamenter!* — zúg végig az izgalom a tömegen

A toronyban tizenegyet üt az óra. Az innenső parton és odaát egyszerre. Mintha a két Komárom egy-szive dobbanna, egyetlen égi parancsra. Mikor a tizenegyedik óraütés is elszáll a Duna fölött, *a hídfőnél megjelenik a parlamenter-tiszt, aki visszatért, sisakjához emeli fehérkesztyűs kezét, majd harsányan elkiáltja magát:*

— *Előre!...*

A „spanyol-lovasok" hullámsirba szállnak

Ebben a pillanatban megindul a csonka haza földje és letapossa a trianoni határt! Egy utászszázad lép először a hídra, két perc alatt szertehányja a drótakadályokat, az úgynevezett »spanyol lovasokat« a híd közepén *és a roncsokat hatalmas lendülettel hányja bele a Dunába.* Nagyot loccsan a lassan hömpölygő víz, fölcsapnak a hullámok, morajlik a mélység és elnyeli örökre a drótakadályt, amely rozsdás fogait csattogtatta húsz éven át arra, aki a karját keresztül akarta nyujtani rajta, hogy összeölelkezzék a testvéreivel... *Fölrivall az éljen szó, tízezrek tomboló lelkesedése temeti örök hullámsirjába a szöges drótot, a látható valóságot, amely annál is több volt: szörnyű jelkép!*

A műszaki század ezalatt földeriti a hidat és környékét. Gonodsan megvizsgálja a pilléreket, a vasszerkezetet: *van-e rajta rongálás, rejlik-e robbanóanyag?* A zászlók lengenek innen és túl, az ég ki-kiderül, a harangok zúgnak, *a két város a kettészakított testvérváros morajlik, zúg, zsong, mint egy folyamtól kettészakított óriási kas. Most megy át a gyalogság a hídon: az első oszlop, amelyet öleléssel, virágesővel, kis zászlók lengetésével fogad Ó-Komárom.* Mi is most megyünk át a hídon. A házak erkélyéről, ablakaiból színes szőnyegek, virágüzérek, zászlók nyúlnak ki, *óriási virágággyá színese.'t Komárom komor, szürke arca: a szitáló esőben júniusi virulás színei lobognak!*

Az első gyalogsági oszlop Révkomáromtól tiz kilométernyire, *Hetény* nagyközség felé indul, *de valóságos virágszőnyegen taposnak a bakancsok, hull, hull az őszirózsa-eső a sisakokra, a katonák lába elé.* Révkomárom első házainál, tul az Erzsébet-szigeten *hatalmas diadalkapu* ölelő karjai várják a katonákat: »Isten hozott!...« Az első osztagokat *Fülöp Zsigmond vá. osztrá üdvözli,* forrón ömlő könnyek között. A második oszlop, amely eléri Révkomáromot, északnyugatnak tart, a Vágduna mentén fekvő *Keszegfalvára.* A harmadik csoport *Örsújfalun keresztül Nyugat felé, Csallóköz-Aranyosnak.*

Kisebb létszámú tábori tüzérség gördül át a hídon; ez ugyancsak biztosító alakulás. Megszállják a révkomáromi középületeket és biztosítják a várost. A hídtól, végig a Baross uccán, egészen a Klapka térig *tüzes, lázas, forró, mámoros, tombo ó tömeg karjaiban vonulnak be a honvédek.* Majd kendőlengetés között, büszkén, harciasan lobogó kakastollas kalapjaikban *a csendőrök és ezüstös szikrázású sisakjaikban a rendőrök.*

A HONVÉDSÉG BEVONUL KOMÁROMBA...
(Fischer Andor felv.)

Szolgálat átadás!

A házak ablakaiban gyertyák, mécsesek égnek, a Klapka György téren minden tenyérnyi helyet elfoglalnak az emberek. A városi tűzoltók, a cserkészek, együtt tartják fenn a rendet, de most mosolyogva és feszes tisztelgéssel, *büszkén és meghatóan adják át a szolgálatot a bevonuló csendőröknek és rendőröknek: a magyar állam hivatalosan átvette ma már Révkomárom városában azt a kötelességet, hogy őrizze mindenki álmát és vagyonát!...*

Az emelvény körül huszonnégy sápadt ember, akiket gyöngéd szeretettel vesznek körül a komáromiak, szoronгatják kezüket, ölelgetik őket: *huszonnégy politikai fogoly, huszonnégy szenvedő magyar, aki ma reggel szabadult a csehek rabságából...* Egymásután érkeznek a közélet előkelőségei: főpapok, képviselők, felsőházi tagok, majd *hatalmas éljenzés zúg fel a híd irányából: gépkocsikon megérkeznek a kormány tagjai, élükön vitéz Imrédy Béla miniszterelnökkel,* aki mellett *Jaross* Andor és

Kánya Kálmán külügyminiszter tűnik fel, majd *Darányi* Kálmán volt miniszterelnök, *Teleki* Pál gróf közoktatásügyi miniszter cserkészruhában, vitéz *Rátz* Jenő honvédelmi miniszter, *Kunder* Antal, *Szt rnyavszky* Sándor, *Bornemisza* Géza miniszterek, *Bárczy* és *Pataky* államtitkárok. Fölriad a kiáltás és megrázza Komáromot:

—. *Imrédy! Imrédy!... Kánya! Kánya! . Teleki! Teleki! Mindent vissza! Pozsonyt vissza!*

Negyedhárom!

A Nagyasszony megérkezik Komáromba

A harangok egyszerre megszólalnak. Szirénák sikoltanak fel, trombiták harsannak. Autók gördülnek a Klapka-térre, a komáromi vár védőjének ércalakja elé: *szelíd és bájos, méltóságteljes és gyöngéd asszonyalak száll ki az első kocsiból, két daliás fia kíséretében: Horthy Miklósné, a kormányzó felesége, ifj. Horthy István és ifj. Horthy Miklóssal. A tömeg tomboló lelkesedéssel fogadja, az ablakokból újra megered a fehér virágeső. Nyomában érkezik, ugyancsak lelkes éljenzéstől kísérve, a miniszterelnök felesége.*

Hangok a tulsó partról!...

Mély csönd ül a Klapka téren, elnémult az éljen-riadal: Komárom visszafojtott lélekzettel várakozik. Mindenki érzi és mindenki hallja, a szívével hallja: *mint jönnek át a Duna habjai fölött a Himnusz hömpölygő dallamai, mint közelednek a büszkén rivalló trombiták, mint dobban a föld a katonák léptei alatt és jön, jön, a fölszabadított ősi város, Révkomárom felé Magyarország hadura, hogy hadainak élén ő vegye birtokába a húsz évi rabságból e percben szabaduló ősi földet...* Az izgalom itt, a Klapka tér környékén, izzóan emelkedik, mintha egy óriási lázmérő higanyoszlopa repülne az ég felé, az idegek megfeszülnek, az arcok parázslanak, *a csönd takarója alatt sokezer szív vad kopácsolása, roppant dobszava hallatszik...* A Baross ucca felől *az óceán förgeteges hangja hallatszik errefelé, közelebb, egyre közelebb, idegeket nyügöző crescendóban. A következő pillanatban föltűnik az ucca torkolatában egy látomás, amelyről húsz éve álmodtak itt a falak rejtekében, a rettenő, a bujdosó, az elnémított magyarok.*

A beteljesült álom: Horthy Miklós belovagol Komáromba!

Almásszürke paripán, hegyesjárású, hosszúsörényű, nemes ménen, amelyen aranytól ékes tábornoki szerszám ragyog, feltűnik Horthy Miklós kormányzó büszke, délceg alakja. Bronzszínű arca, nemesszabású kemény profilja, szoborszerű termete egy pillanat tizedrésze alatt bontakozik ki az ucca kőkeretéből. Abban a pillanatban, amint meglátják őt, *olyan éljen-riadalom rázza meg Révkomáromot, hogy szinte azt hisszük, az emberi hangok szenvedélyes förgetege szétveti a házak kőfalát.* A Kormányzó nyomában mintegy harminc délceg lovas, tábornokok, törzstisztek, testőrök. *A komáromiak kitágult szemmel, lihegve, elsápadva, majd nekipirulva, omló könnyek között nézik, az anyák magasra tartják gyermekeiket, az ablakokból sűrűn szakad szakad, szakad a virágeső.* A Kormányzó lova majdnem térdig jár a virágban.

A kormányzó feleségének arcán *mélységes meghatottság* tündököl, maga a kormányzó büszkén, férfiasan, de kemény vonásain el nem leplezhető megindultsággal néz körül a város szívében, a reáhulló virágesőben, az őt körülölelő, tomboló éljen-riadalomban. Nyomában *Werth* Henrik gyalogsági tábornok, a honvédvezérkar főnöke, a felszabadult Felvidék legfelsőbb katonai parancsnoka, mellette vitéz *Jány* Gusztáv altábornagy, a kormányzó katonai irodájának főnöke és a lovastestőrség parancsnoka lovagol.

Messziről még mindig idehangzanak a zenekarok indulói: *a Klapka induló, majd a Komárom és környékéről sorozott ezredek régi-régi indulói, amelyekkel a komáromi hídra lépő és a komáromi uccán végigvonuló kormányzót köszöntötték.*

Háromnegyedhárom!

A kormányzó kíséretével együtt lóról száll és fogadja az üdvözlést. Egy magyarruhás leányka, *Kállay* Évi, a révkomáromi egyesült magyar párt elnökének lánya, *virágcsokorral köszönti, Pázmándi* Dénesné is virágcsokrot ád az államfőnek és *sírástól elcsukló hangon néhány suttogó szóval köszöni meg, hogy húsz évi szenvedés után megszabadította a várost.*

Ezután egy magyarruhás kislány, a III. elemista *Bratkovics* Rózsi lépett elő a díszemelvény előtti kis térségre, csokorral a karján s kedves kis verssel köszöntötte a kormányzót és »a szép magyar vitézeket« a komáromi gyermekek nevében.

Ezután a zászló megkoszorúzása következett. A vegyesdandár zászlajára a komáromi magyar anyák nevében *Balogh* Miklós helyettes polgármester felesége, a komáromi leányok nevében pedig *Gőgh* Zsuzsi kötött nemzetiszínű szalagot és koszorút, miközben a folyamőrök zenekara a Himnuszt játszotta.

„Az országmentő Horthy Miklósból — országgyarapító szabadító lett!"

— mondja Imrédy

Most vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök mond meghatott hangú, hazafiasságtól izzó beszédet.

Főméltóságú Kormányzó Úr!

A látomás beteljesült. *A Hadúr fehér lovon bevonult a felszabadult ősi földre.* (Lelkes éljenzés!) A megnagyobbodott Magyarországnak erről a szent talajáról a megnagyobbodott ország minden fia és leánya nevében *hűséggel, hódolattal és ragaszkodással köszöntöm Főméltóságú Urunkat.* (Hosszantartó éljenzés!)

— Közel 20 esztendeje főméltóságú urunk kezébe ragadta a már-már aláhanyatló nemzeti zászlót, a csüggedt, magáról szinte megfeledkező nemzeti lelket újra felkeltette *s meglanitotta a magyart hinni, bízni, akarni. S húsz esztendő mulva megjött a beteljesülés.* Az egyesülésnek ezekben a szent perceiben mondom minden magyar nevében: *A nemzet ezt soha nem fogja elfelejteni.* (Ugy van- Ugy van! Nem, nem, soha! — hangzik perceken át.) *Az országmentő Horthy Miklósból országgyarapító szabadító lett.* (Hosszantartó, lelkes éljenzés!)

— Ebben a szent perceben nem tudok egyéb szót találni, mint azt, hogy *Isten áldja meg Főméltóságodat mind a két kezével, mindazert, amit értünk húsz tesztendőn át tett, amelynek a gyümölcsét ma aratja. (Horthy! Horthy!* — kiáltja perceken át a mámorosan ünneplő tömeg.)

— *S a megnagyobbodott országnak minden fia és leánya nevében igérem, hogy Főméltóságodat hűséggel követjük azon az úton, amelyen vezet bennünket s amely el fog vinni bennünket egy szebb, boldogabb Magyarországhoz.*

— *Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója éljen, éljen, éljen!* (A tömeg a miniszterelnökkel együtt *háromszoros lelkes Éljent! — kiáltott a kormányzóra s utána még perceken át hangzott a Horthy! Horthy! — kiáltás a hatalmas tömeg ajkáról.* — Mindent vissza! Pozsonyt vissza! — kiáltották szüntelenül.

Utána *Fülöp* Zsigmond, Révkomárom városbírája köszönti a kormányzót. Szava zokogásba csuklik.

— *Főméltóságú Kormányzó urunk, ne haragudjon rám, ha elakad a szavam, mikor húsz évi raboskodás után itt, Révkomárom ősi városában, köszönthetem főméltóságú Kormányzó urat.*

Férfiszövet
különlegességek
rendkívül olcsó áron!
Pogány és Társa
Deák Ferenc ucca 21

A Kormányzó beszéde

Most elnémult minden és mindenki. A *Kormányzó* meghatottan körülnézett a térségen és így szólt, csengő hangon:

— Nehéz szavakba foglalni ezt az érzést, amely eltölt ebben a történelmi pillanatban.

— Húsz súlyos esztendő után először lépek seregünk élén a Felvidék felszabadult földjére.

— Hozom hazatérő testvéreinknek az egész magyarság szeretetét. Köszöntöm Komáromot, ezt a magyar emlékektől megszentelt várost, amelynek falai az ellenséggel dacoló Klapka honvédeinek hagyományait őrzik.

— Az idegen uralom nehéz idejében kemény magyarnak lenni becsület dolga. Komárom kitartott magyar becsületében és ma az ősi Szent András-templom tornyán újra a mi zászlónk leng.

— Köszönöm a város falai közül a Felvidék hűségét, szeretetét, kitartását és kiváló vezéreinek a feltámadásba vetett rendithetetlen hitét. Rég várt örömünnepe ez a mai nap igazságunk győzelmének, amelyben fanatikusan hinni és törhetetlenül bízni egy pillanatig meg nem szüntem.

A Kormányzó ezután melegen megköszönte az üdvözléseket.

Kétórás, felejthetetlen harcias díszmenet!

A Kormányzó szavaira feldördült az éljen, majd ismét megdermedt a tömeg: a zenekar a Szózatot játszotta és a Szózat régen hallott hangját átvette az egész város, együtt énekelte a zenekarral minden komáromi lélek. A Kormányzó ismét lóra szállott és vitéz *Rátz* Jenő gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, vitéz *Sónyi* Hugó gyalogsági tábornok, honvédfőparancsnok, valamint a tábornoki kar kíséretében *lóháton fogadta a bevonuló csapatok díszmenetét.*

A zenekarok indulókat játszottak, mialatt *két órán keresztül vonultak el a kormányzó előtt a csapatok, amelyeket ő maga vezetett ide, Komárom szívéig.* A műszaki csapatok bakancsai csattogtak először az ázott kövezeten, majd gyalogság menetelt keményen, feszesen, kocsizó géppuskások, híradóosztagok, műszaki alakulatok, nyomukban pedig kemény patkócsattogással büszke mének, lobogósörényű paripák, nyergeikben, szinte hozzájuk tapadva, *délceg huszárjaink.*

A komáromiak csillogó szemmel, könnyezve, éljenezve, a lelkesedéstől magukon kívül nézték a bevonuló magyar katonákat, mintha egy gyönyörű álom valósult volna meg. A huszárok után tábori tüzérség és hegyi tüzérség következett, majd félelmetes dübörgéssel *a motoros tüzérség ütegei.* Közben bealkonyodott, a városháza ormán és a különböző épületeken *villanylámpasorok gyulladtak fel: piros-fehér-zöld színben.* Az egész térség tündéri fényben ragyogott. Színes lángok, szőnyegek, zászlók és virág, virág, virág mindenütt.

A díszszemle végén a Kormányzó elbúcsúzott a jelenlévőktől, gépkocsijába szállt és *a Himnusz hangjai mellett indult vissza Budára. A Himnuszt a zenekarral együtt énekelte Komárom. Ezernyi és ezernyi ajkról szállt fel, először húsz év után, a fölszabadult nemzeti ima, amelynek szavait mint drága kincset őrizték húsz rab esztendő során át a szívük közepében... A Kormányzó és a kormány tagjainak autóit az út mindkét oldalán rohanva kísérték az emberek.* Az éljenriadal, a Himnusz, a forró lelkesedés nem fogyott el, nem húnyt ki még késő éjszaka sem...

Jeszenszky Gábor.

A rendőrtisztek és detektívek újabb csoportja indul hétfőn a Felvidékre

(A Reggel tudósítójától.) A visszacsatolt felvidéki területek rendjének biztosítására már *a mult héten száz detektívet és tizenöt rendőrtisztet küldött ki a budapesti főkapitányság.* Hétfőn újabb tíz rendőrtiszt: dr. *Csányi* József, dr. *Deák* Andor, dr. *Markovits* Tivadar és dr. *Miskolczy* Ernő tanácsosok, dr. *Zágon* Elemér rendőrkapitány, dr. *Cseprreghy* János, dr. *Malle* Sándor, dr. *Huttay* Jenő, dr. *Joncsó* Gyula és dr. *Hammer* József fogalmazók és ötven detektív utazik a bevonuló honvédség után.

— **A Magyar Katonaujság** új száma szines és tanulságos riportokban és nagyszerű képekben számol be honvédségünk életéről. A lapot vitéz Rózsás József őrnagy szerkeszti. Kitünő cikkeit vitéz nagymegyeri Nagy Károly altábornagy, vitéz Náray Antal, Horváth Antal vk. alezredes, Técsői Móritz Kálmán százados, vitéz Bujdosó Kálmán, Zathureczky Gyula és Zimányi György irták.

Fuchs Béla férje, **Fuchs Pál, László, Ily, Ferenc** gyermekei, mélységes fájdalommal tudatják, hogy szemefényük,

Fuchs Béláné

szül. **Klein Nelly**

boldog házasságának 37-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Gyászolják még testvérei, sógornői, sógorai és többi rokonai.

Temetése e hó 7-én, hétfőn d. u. 3 órakor az újpesti izr. temetőben lesz.

Emlékét örökké őrizzük.

10 ÓRA 30 PERCKOR LÉPI ÁT A MAGYAR KATONASÁG A VOLT KOMÁROMI HATÁRT.

KECSKEMÉT
VÁROS·HIRÖS·
BARACKPÁLINKÁJA
KIZÁRÓLAGOS FŐELADÓ
BRAUN
TESTVÉREK·R.T.
ALAPITÁSI ÉV: 1839·BUDAPEST

FOTORIPORT a felszabadult Komárom megszállásáról

(Fischer Andor felvételei)

(Balról.) IMRÉDY MINISZTERELNÖKÖT MAGYARRUHÁS LÁNYOK KÖSZÖNTIK.

(Jobbról.) KOMÁROM NÉPE UJJONGVA ÜNNEPLI A HONVÉDEKET.

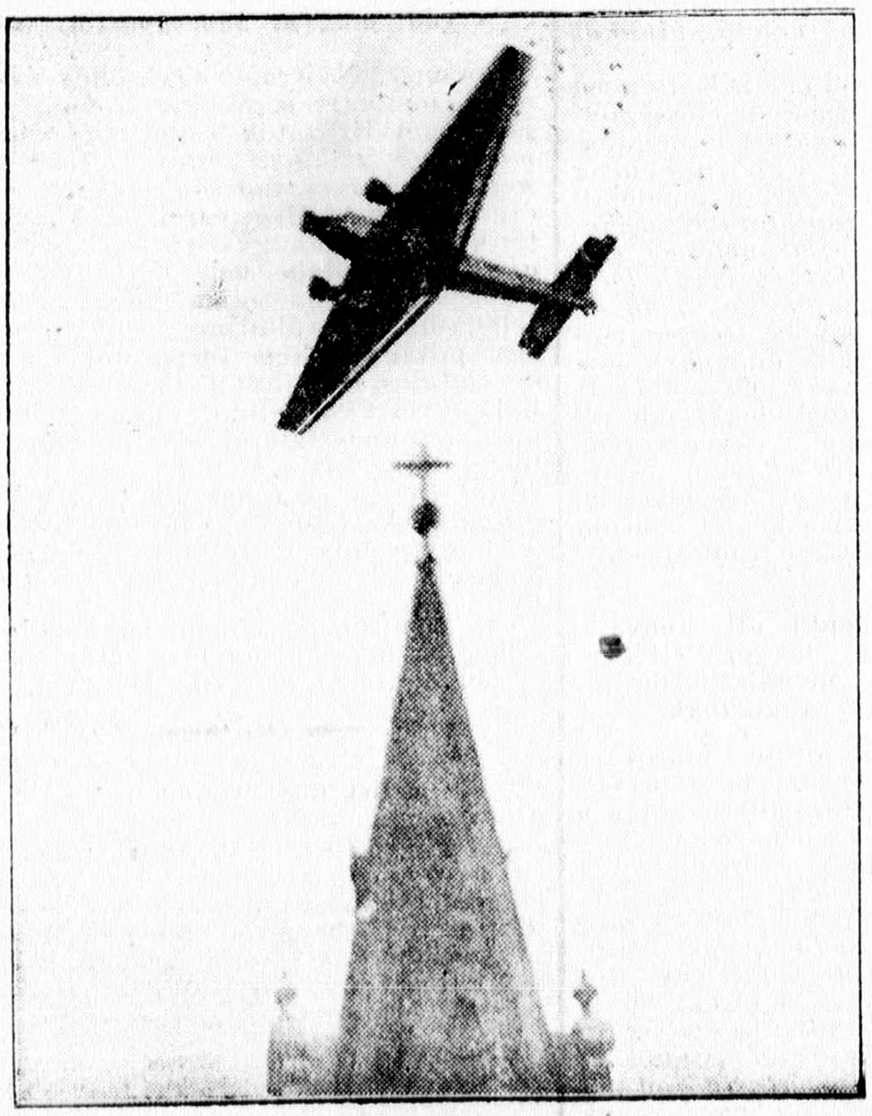

A KORMÁNYZÓ SZÓZATÁT MAGYAR BOMBAVETŐ SZÓRJA KOMÁROMRA.

Kánya Kálmán külügyminiszter tűnik fel, majd *Darányi* Kálmán volt miniszterelnök, *Teleki* Pál gróf közoktatásügyi miniszter cserkészruhában, vitéz *Rátz* Jenő honvédelmi miniszter, *Kunder* Antal, *Szt rnyavszky* Sándor, *Bornemisza* Géza miniszterek, *Bárczy* és *Pataky* államtitkárok. Fölriad a kiáltás és megrázza Komáromot:

—. *Imrédy! Imrédy!... Kánya! Kánya! . Teleki! Teleki! Mindent vissza! Pozsonyt vissza!*

Negyedhárom!

A Nagyasszony megérkezik Komáromba

A harangok egyszerre megszólalnak. Szirénák sikoltanak fel, trombiták harsannak. Autók gördülnek a Klapka-térre, a komáromi vár védőjének ércalakja elé: *szelíd és bájos, méltóságteljes és gyöngéd asszonyalak száll ki az első kocsiból, két daliás fia kíséretében: Horthy Miklósné, a kormányzó felesége, ifj. Horthy István és ifj. Horthy Miklóssal. A tömeg tomboló lelkesedéssel fogadja, az ablakokból újra megered a fehér virágeső. Nyomában érkezik, ugyancsak lelkes éljenzéstől kísérve, a miniszterelnök felesége.*

Hangok a tulsó partról!...

Mély csönd ül a Klapka téren, elnémult az éljen-riadal: Komárom visszafojtott lélekzettel várakozik. Mindenki érzi és mindenki hallja, a szívével hallja: *mint jönnek át a Duna habjai fölött a Himnusz hömpölygő dallamai, mint közelednek a büszkén rivalló trombiták, mint dobban a föld a katonák léptei alatt és jön, jön, a fölszabadított ősi város, Révkomárom felé Magyarország hadura, hogy hadainak élén ő vegye birtokába a húsz évi rabságból e percben szabaduló ősi földet...* Az izgalom itt, a Klapka tér környékén, izzóan emelkedik, mintha egy óriási lázmérő higanyoszlopa repülne az ég felé, az idegek megfeszülnek, az arcok parázslanak, *a csönd takarója alatt sokezer szív vad kopácsolása, roppant dobszava hallatszik...* A Baross ucca felől *az óceán förgeteges hangja hallatszik errefelé, közelebb, egyre közelebb, idegeket nyügöző crescendóban. A következő pillanatban föltünik az ucca torkolatában egy látomás, amelyről húsz éve álmodtak itt a falak rejtekében, a rettegő, a bujdosó, az elnémított magyarok.*

A beteljesült álom: Horthy Miklós belovagol Komáromba!

Almásszürke paripán, hegyesjárású, hosszúsörényű, nemes ménen, amelyen aranytól ékes tábornoki szerszám ragyog, feltűnik Horthy Miklós kormányzó büszke, délceg alakja. Bronzszínű arca, nemesszabású keménv profilja, szoborszerű termete egy pillanat tizedrésze alatt bontakozik ki az ucca kőkeretéből. Abban a pillanatban, amint meglátják őt, *olyan éljen-riadalom rázza meg Révkomáromot, hogy szinte azt hisszük, az emberi hangok szenvedélyes förgetege szétveti a házak kőfalát.* A Kormányzó nyomában mintegy harminc délceg lovas, tábornokok, törzstisztek, testőrök. *A komáromiak kitágult szemmel, lihegve, elsápadva, majd nekipirulva, omló könnyek között nézik, az anyák magasra tartják gyermekeiket, az ablakokból sűrűn szakad, szakad, szakad a virágeső.* A Kormányzó lova majdnem térdig jár a virágban.

A kormányzó feleségének arcán *mélységes meghatottság* tündököl, maga a kormányzó büszkén, férfiasan, de kemény vonásain el nem leplezhető megindultsággal néz körül a város szívében, a reáhulló virágesőben, az őt körülölelő, tomboló éljen-riadalomban. Nyomában *Werth* Henrik gyalogsági tábornok, a honvédvezérkar főnöke, a felszabadult Felvidék legfelsőbb katonai parancsnoka, mellette vitéz *Jány* Gusztáv altábornagy, a kormányzó katonai irodájának főnöke és a lovastestőrség parancsnoka lovagol.

Messziről még mindig idehangzanak a zenekarok indulói: *a Klapka induló, majd a Komárom és környékéről sorozott ezredek régi-régi indulói, amelyekkel a komáromi hídra lépő és a komáromi uccán végigvonuló kormányzót köszöntötték.*

Háromnegyedhárom!

A kormányzó kíséretével együtt lóról száll és fogadja az üdvözlést. Egy magyarruhás leányka, *Kállay* Evi, a révkomáromi egyesült magyar párt elnökének lánya, *virágcsokorral köszönti, Pázmándi* Dénesné is virágcsokrot ád az államfőnek és *sírástól elcsukló hangon néhány suttogó szóval köszöni meg, hogy húsz évi szenvedés után megszabadította a várost.*

Ezután egy magyarruhás kislány, a III. elemista *Bratkovics* Rózsi lépett elő a díszemelvény előtti kis térségre, csokorral a karján s kedves kis verssel köszöntötte a kormányzót és »a szép magyar vitézeket« a komáromi gyermekek nevében.

Ezután a zászló megkoszorúzása következett. A vegyesdandár zászlajára a komáromi magyar anyák nevében *Balogh* Miklós helyettes polgármester felesége, a komáromi leányok nevében pedig *Gőgh* Zsuzsi kötött nemzetiszínű szalagot és koszorút, miközben a folyamőrök zenekara a Himnuszt játszotta.

„Az országmentő Horthy Miklósból — országgyarapító szabadító lett!"

— mondja Imrédy

Most vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök mond meghatott hangú, hazafiasságtól izzó beszédet.

Főméltóságú Kormányzó Úr!

A látomás beteljesült. *A Hadúr fehér lovon bevonult a felszabadult ősi földre.* (Lelkes éljenzés!) A meghagyobbodott Magyarországnak erről a szent talajáról a megnagyobbodott ország minden fia és leánya nevében *hűséggel, hódolattal és ragaszkodással köszöntöm Főméltóságú Urunkat.* (Hosszantartó éljenzés!)

— Közel 20 esztendeje főméltóságú urunk kezébe ragadta a már-már aláhanyatló nemzeti zászlót, a csüggedt, magáról szinte megfeledkező nemzeti lelket újra felkeltette *s megtanította a magyart hinni, bízni, akarni. S húsz esztendő mulva megjött a beteljesülés.* Az egyesülésnek ezekben a szent perceiben mondom minden magyar nevében: *A nemzet ezt soha nem fogja elfelejteni.* (Ugy van- Ugy van! Nem, nem, soha! — hangzik perceken át.) *Az országmentő Horthy Miklósból országgyarapító szabadító lett.* (Hosszantartó, lelkes éljenzés!)

— Ebben a szent pereben nem tudok egyéb szót találni, mint azt, hogy *Isten áldja meg Főméltóságodat mind a két kezével, mindazért, amit értünk húsz tesztendőn át tett, amelynek a gyümölcsét ma aratja. (Horthy! Horthy!* — kiáltja perceken át a mámorosan ünneplő tömeg.)

— *S a megnagyobbodott országnak minden fia és leánya nevében ígérem, hogy Főméltóságodat hűséggel követjük azon az úton, amelyen vezet bennünket s amely el fog vinni bennünket egy szebb, boldogabb Magyarországhoz.*

— *Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója éljen, éljen, éljen!* (A tömeg a miniszterelnökkel együtt *háromszoros lelkes Éljent! — kiáltott a kormányzóra s utána még perceken át hangzott a Horthy! Horthy! — kiáltás a hatalmas tömeg ajkáról.* — Mindent vissza! Pozsonyt vissza! — kiáltották szüntelenül.

Utána *Fülöp* Zsigmond, Révkomárom városbírája köszönti a kormányzót. Szava zokogásba csuklik.

— *Főméltóságú Kormányzó urunk, ne haragudjon rám, ha elakad a szavam, mikor húsz évi raboskodás után itt, Révkomárom ősi városában, köszönthetem főméltóságú Kormányzó urat.*

A Kormányzó beszéde

Most elnémult minden és mindenki. A *Kormányzó* meghatottan körülnézett a térségen és így szólt, csengő hangon:

— Nehéz szavakba foglalni ezt az érzést, amely eltölt ebben a történelmi pillanatban.

— Húsz súlyos esztendő után először lépek seregünk élén a Felvidék felszabadult földjére.

— Hozom hazatérő testvéreinknek az egész magyarság szeretetét. Köszöntöm Komáromot, ezt a magyar emlékektől megszentelt várost, amelynek falai az ellenséggel dacoló Klapka honvédeinek hagyományait őrzik.

— Az idegen uralom nehéz idejében kemény magyarnak lenni becsület dolga. Komárom kitartott magyar becsületében és ma az ősi Szent András-templom tornyán újra a mi zászlónk leng.

— Köszönöm a város falai közül a Felvidék hűségét, szeretetét, kitartását és kiváló vezéreinek a feltámadásba vetett rendithetetlen hitét. Rég várt örömünnepe ez a mai nap igazságunk győzelmének, amelyben fanatikusan hinni és törhetetlenül bízni egy pillanatig meg nem szüntem.

A Kormányzó ezután melegen megköszönte az üdvözléseket.

Kétórás, felejthetetlen harcias díszmenet!

A Kormányzó szavaira feldördült az éljen, majd ismét megdermedt a tömeg: a zenekar a Szózatot játszotta és a Szózat régen hallott hangját átvette az egész város, együtt énekelte a zenekarral minden komáromi lélek. A Kormányzó ismét lóra szállott és vitéz *Rátz* Jenő gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, vitéz *Sónyi* Hugó gyalogsági tábornok, honvédfőparancsnok, valamint a tábornoki kar kíséretében *lóháton fogadta a bevonuló csapatok díszmenetét.*

A zenekarok indulókat játszottak, mialatt *két órán keresztül vonultak el a kormányzó előtt a csapatok, amelyeket ő maga vezetett ide, Komárom szívéig.* A műszaki csapatok bakancsai csattogtak először az ázott kövezeten, majd gyalogság menetelt keményen, feszesen, kocsizó géppuskások, híradóosztagok, műszaki alakulatok, nyomukban pedig kemény patkócsattogással büszke mének, lobogósörényű paripák, nyergeikben, szinte hozzájuk tapadva, *délceg huszárjaink.*

A komáromiak csillogó szemmel, könnyezve, éljenezve, a lelkesedéstől magukon kívül néztek a bevonuló magyar katonákat, mintha egy gyönyörű álom valósult volna meg. A huszárok után tábori tüzérség és hegyi tüzérség következett, majd félelmetes dübörgéssel *a motoros tüzérség ütegei.* Közben bealkonyodott, a városháza ormán és a különböző épületeken *villanylámpasorok gyulladtak fel: piros-fehér-zöld színben.* Az egész térség tündéri fényben ragyogott. Színes lángok, szőnyegek, zászlók és virág, virág, virág mindenütt.

A díszszemle végén a Kormányzó elbúcsúzott a jelenlévőktől, gépkocsijába szállt és *a Himnusz hangjai mellett indult vissza Budára. A Himnuszt a zenekarral együtt énekelte Komárom. Ezernyi és ezernyi ajkról szállt fel, először húsz év után, a fölszabadult nemzeti ima, amelynek szavait mint drága kincset őriztek húsz rab esztendő során át a szívük közepében... A Kormányzó és a kormány tagjainak autóit az út mindkét oldalán rohanva kísérték az emberek.* Az éljenriadal, a Himnusz, a forró lelkesedés nem fogyott el, nem húnyt ki még késő éjszaka sem...

Jeszenszky Gábor.

A rendőrtisztek és detektívek újabb csoportja indul hétfőn a Felvidékre

(A Reggel tudósítójától.) A visszacsatolt felvidéki területek rendjének biztosítására már *a mult héten száz detektívet és tizenöt rendőrtisztet küldött ki a budapesti főkapitányság.* Hétfőn újabb tíz rendőrtiszt: dr. *Csányi* József, dr. *Deák* Andor, dr. *Markovits* Tivadar és dr. *Miskolczy* Ernő tanácsosok, dr. *Zágon* Elemér rendőrkapitány, dr. *Csepreghy* János, dr. *Malle* Sándor, dr. *Huttay* Jenő, dr. *Joncsó* Gyula és dr. *Hammer* József fogalmazók és ötven detektív utazik a bevonuló honvédség után.

— **A Magyar Katonaujság** új száma színes és tanulságos riportokban és nagyszerű képekben számol be honvédségünk életéről. A lapot vitéz Rózsás József őrnagy szerkeszti. Kitünő cikkeit vitéz nagymegyeri Nagy Károly altábornagy, vitéz Náray Antal, Horváth Antal vk. alezredes, Técsői Móritz Kálmán százados, vitéz Bujdosó Kálmán, Zathureczky Gyula és Zimányi György irták.

Férfiszövet
különlegességek
rendkívül olcsó áron!
Pogány és Társa
Deák Ferenc ucca 21

Fuchs Béla férje, **Fuchs Pál, László, Ily, Ferenc** gyermekei, mélységes fájdalommal tudatják, hogy szemefényük,

Fuchs Béláné

szül. Klein Nelly

boldog házasságának 37-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Gyászolják még testvérei, sógornői, sógorai és többi rokonai.

Temetése e hó 7-én, hétfőn d. u. 3 órakor az újpesti izr. temetőben lesz.

Emlékét örökké őrizzük.

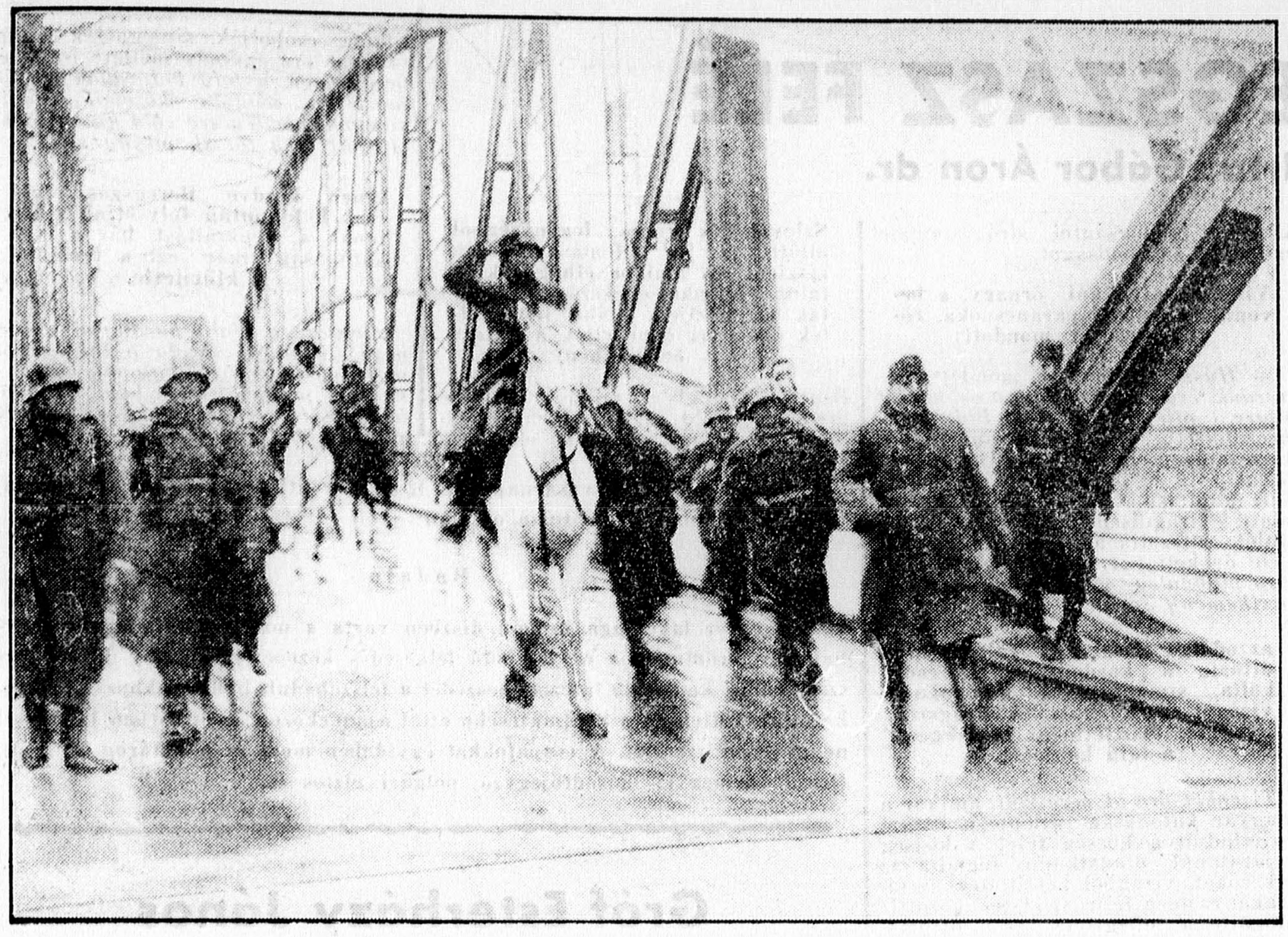

10 ÓRA 30 PERCKOR LÉPI ÁT A MAGYAR KATONASÁG A VOLT KOMÁROMI HATÁRT.

KECSKEMÉT
VÁROS·HIRÖS·
BARACKPÁLINKÁJA
KIZÁRÓLAGOS FŐELADÓ
BRAUN
TESTVÉREK·R.T.
ALAPITÁSI ÉV: 1839· BUDAPEST

FOTORIPORT a felszabadult Komárom megszállásáról

(Fischer Andor felvételei)

(Balról.) IMRÉDY MINISZTERELNÖKÖT MAGYARRUHÁS LÁNYOK KÖSZÖNTIK.

(Jobbról.) KOMÁROM NÉPE UJJONGVA ÜNNEPLI A HONVÉDEKET.

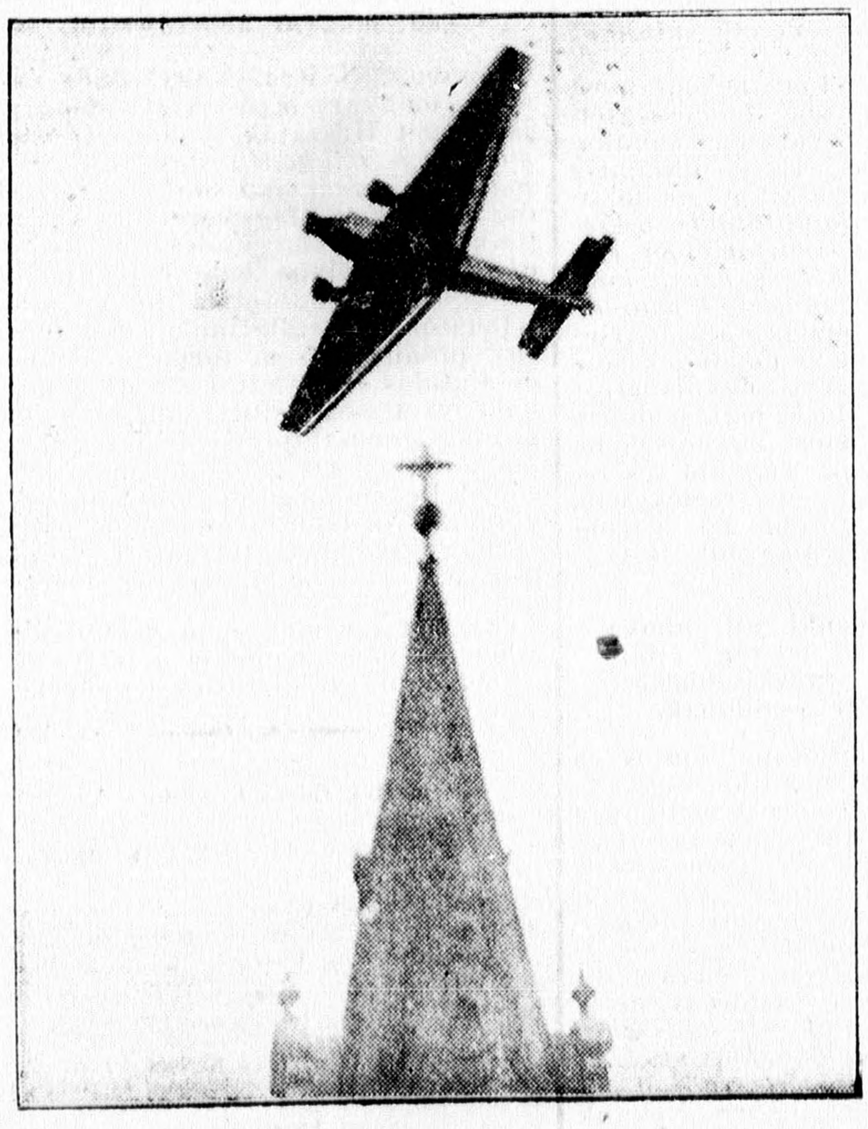

A KORMÁNYZÓ SZÓZATÁT MAGYAR BOMBAVETŐ SZÓRJA KOMÁROMRA.

BEREGSZÁSZ FELÉ

Irta: Gábor Áron dr.

Asztély, november 6.

Vasárnap hajnalban elindult a katonai tudósítók »ruszinszkói« különítménye a debreceni sajtófőhadiszállásról. Az egyik csoport *Ricsére* ment, — *Egyed* Zoltán utazott velük, — a másik a *Beregszászlól* délre eső határszél felé vette útját. Az ünneplőbe öltözött, zászlódíszbe varázsolt *nyirségi faluk apraja nagyja az uccákon tolongott, minden kifelé menő autót megállitottak, virágokkal díszitették fel a hűtőt, virágcsokrokat dobtak a kocsikba, élelmiszeres kosarakat küldtek a határ felé, üzenet közvetitésre kértek fel bennünket: üzentek ismerősnek, rokonnak, a határon túl élő testvérnek, ismeretlennek, mindenkinek: mindent vissza! mindent vissza* .. A faluk népe felsorakozott az utak mentén, szavalókórusok harsogtak az autók felé:

— *Közös magyar-lengyel határt!*

Vásárosnamény után a volt határig elterülő rész katonai zóna,

csak különleges katonai engedéllyel, vezérkari irással, vagy a hatodik dandár parancsnokságának engedélyével lehet keresztülutazni rajta. *Még a szabályszerű utazási igazolványok sem érvényesek, csak a bevonulástól számított harmadik nap után lehet velük átlépni a volt trianoni határt.* Minden községben feltűzött szuronyú katonai őrség áll az autók elé, szigorú szemmel vizsgálja meg az igazolványokat, igazoltatja az utasokat. Mire *Beregsurányba*, a volt trianoni határ mentén elterülő községbe érünk, már menetkészen áll a hatodik vegyesdandár és gyalogos zászlóalj. Tükörfényesre suvickolt bakancsokban a határ mentén a községi legelőn sorakozik fel a legénység,

csupa virág minden ember, virágcsokor virit a rohamsisak szellőzőlyukjában, őszirózsa ágaskodik ki a puskacsőből.

Virág jut bőven a hátibőröndre, a tölténytáskára, még a szurony mellé is. Asszonyok, lányok kosárszámra hozzák a virágot, forralt borral kínálgatják a katonákat. A határsorompónál diadalkaput állított fel a szomszéd község népe,

az asztélyiek, akik húszéves rabság után ma kerültek vissza.

A virágkapu két oldalán küldöttség sorakozik fel: *feketébe öltözött gazdák, kisirtszemű, imádságos ajkú öregasszonyok, magyarruhás lányok, nagycsizmás kisfiúk, óriáskendőbe bugyolált leánykák, — a falu egész lakossága.*

Régen elkopott nemzetiszinű kokárdák kerültek elő a szekrény mélyéből, magyar ruhák a lakás legrejtettebb részéből.

débb, alig kétszáz méterre a vámsorompók mögött, megcsillan a késő őszi napsütésben *Asztély* község templomtornyának keresztje. A határt, amely elválasztotta egymástól *a két testvérközséget, Beregsurányt* és *Asztélyt*, amely kétfelé osztotta a községek közös legelőit, úgyhogy

a gémeskút egyik része magyar területen, a vályú pedig a cseh területen állt húsz esztendeig.

már nem is látszik. A határköveket ismeretlen emberek még az éjszaka folyamán kidöntötték és csak a sorompó mellett ágaskodó kék-fehér-pirosra meszelt határoszlop jelzi, hogy itt huszonnégy órával ezelőtt országhatár választotta ketté a beregi rétet. Mikor a déli harangszót vitte a hideg északi szél, amely a messze kéklő *munkácsi* dombok, a *Kiskárpátok* felől zúdul a síkságra,

a határsorompó mellett felharsant a magyar Hiszekegy!

Katonazene kezdte, aztán átvette az imádságot a két falu népe. Rövid parancsszó csattant, vitéz *Szentistváni* őrnagy »*Imához*« vezényelt, a zászlók földig hajoltak, a gazdák levett kalappal áhitattal énekelték a Hiszekegy-et, az asszonyok összekulcsolt kézzel, boldogságtól síró szemmel mondták az imádságot.

Vitéz Szentistváni őrnagy, a bevonuló zászlóalj parancsnoka, rövid beszédet mondott:

— *Húsz év után,* — mondotta — *a ránk erőszakolt gyalázatos határt végre átléphetjük... Induljatok becsülettel...* A határsorompótól a pirostetős cseh vámházig katonaság sorakozott az út két oldalán, közöttük indult el a menet zászlórengeteg alatt, virágdíszben. A Rákóczi-indulót játszotta a zene, a falu népe vele énekelt. *A határsorompó előtt egy pillanatra megingott a katonák acélkemény sorfala,*

az eddig elszakitott faluk népe áttörte a kordont, ölelte, csókolta, simogatta a katonákat, virágot szort lábuk elé, virágszőnyeggel diszitette az utat egész a falu közepéig.

Tizenkét óra öt perc volt, amikor a magyar katonaság átlépte a határt és elindult a község felé! A község bejáratánál diadalkapu fogadta az érkezőket, virágból készitették az éjszaka, rajta a felirás: »Isten hozott!« Mögötte a jellegzetes cseh úttorlaszok, az út két oldalan elterülő betóncik-cakok, amelyeken a nagyobb autók csak lépésben tudnak áthaladni, oldalt a cseh vámház már teljesen üres, levették róla a címert, kitűzték helyébe a magyar lobogót. Fenn a tetőn egy darabon hiányzik a piros cserép, *még tegnapelőtt géppfegyver nézett át onnét a határon Beregsurány felé...* A diadalkapu virágözöne alatt perecfüzért húzott a falu lakossága,

elhozták a magyar bakáknak Asztély legnagyobb nevezetességét, a régi, híres fehérbélű fonottkalácsot, a híres asztélyi perecet.

A bevonuló katonákat ünnepi beszédek állitották meg. *Simon* Zsigmond református lelkész mondott sirástól elcsukló hangú üdvözlést.

— *Mi, akik tudjuk, mit jelent a húszéves rabság, a húszéves szenvedés, most nem is tudjuk, hogy mit kell mondani, mivel fogadjuk testvéreinket, hiszen olyanok voltunk eddig, mint az elveszett gyermek, aki gonosz emberek közé került, akik elnyomták, kinozták és zsarnokai voltak. Sietve szaladunk vissza most a jó magyar anya keblére és sirunk, ime, sirunk az örömtől, húsz év után igazán sirunk, tiszta szivből, húsz év után igazán örülünk tiszta szivből, egész lelkünkből. Húsz éven keresztül ránk kényszeritették az örömet, a mosolyt, ünnepelnünk kellett akkor, amikor a szivünk vérzett, a lelkünk meghasadt. Éljen Magyarország, éljen Horthy Miklós!*

A tömeg átvette az éljent, zúgott, zengett a beregi határ,

sok falu népe köszöntötte Magyarország első emberét, vitéz Horthy Miklóst.

— *Testvéreim,* — folytatta *Simon* lelkész — *mi tudjuk kötelességünket a régi hazával szemben, tudjuk, hogy többet ez az ország, ez a nép nem kerülhet idegen uralom alá, mert ha kell, életünk árán is megvédelmezzük.*

Nem volt egyetlen szem sem, amely szárazon maradt volna,

felnőtt emberek zokogva hallgatták a papjuk szavát, asszonyok térdre hullták az út sarában és égnek emelt kézzel imádkozni kezdtek.

A falu nevében *Somy* András helyettes községi bíró üdvözölte a katonákat, majd *Badák* Gizella magyarruhás kislány nyujtott át csokrot *Szentistváni* őrnagynak. *Olasz* Emma 12 éves kislány elszavalt egy verset, *aztán a magyar bakák énekelve megindultak a falu uccáin.* Két nappal ezelőtt még a csehek is itt voltak, a pénzügyőrök csütörtökön költöztek ki, hurcolkodtak el, *a katonák vasárnap hajnalban hagyták el a községet.*

Szlovák és rutén legénységből állott az itt állomásozó cseh zászlóalj és amikor elhagyták a falut, vidáman, énekszóval vonultak ki, tisztjeik hiába fenyegették őket, végigénekelték a határt — örömükben.

Bent a községben minden ablakon piros-fehér-zöld zászló, a házak ablakaiban virág, mindenki az uccán tolong, csókolják, simogatják a katonákat. Az egymás mellett futó két ucca végén, *a falu határában megállanak a magyar katonák, velük szemben pár lépésre zöld uniformisba öltözött cseh törzskapitány sétál.*

Innen kezdve Beregszász felé csak holnapután folytatják a katonák a megszállást, bár a cseh katonaság már ezt a területet is kiürítette.

Amikor a falu harangjai vasárnapi litániára hivta a lakosságot, már régen magyar katonák ütöttek szállást minden udvarban, magyar bakanótától harsogtak az uccák, visszhangoztak a házak.

Szatmárcsekénél vasárnap déli 12 órakor átlépte a határt egy csapatunk. A trianoni határ túlsó oldalán

Badaló

község egész lakossága ünnepi díszben várta a magyar katonákat. Leirhatatlan örömmámor és tomboló lelkesedés közepette Kölcsey István országgyűlési képviselő intézett beszédet a felszabadult badalóiakhoz, kik meghatottan vették át a Szatmárcseke által ajándékozott gyönyörűen kihimzett nemzetiszinű zászlót. A csapatokkal egyidőben ment át a határon Horváth Dezső vármegyei másodfőjegyző, polgári biztos is.

Gróf Esterházy János megrendítő kiáltványa a Szlovákiában maradt magyarsághoz „Előre! — Utánam!"

Pozsony, november 6.

Esterházy János gróf, magyar képviselő, az Uj Hirek hasábjain »*Magyar Testvérek! Bécsben megtörtént a döntés. Tudomásul vesszük.*« címmel kiáltványt intézett a Szlovákiában maradt magyarsághoz. A kiáltvány igy szól:

— *Visszaszoritom a könnyet, amely szemembe tólul, amidőn itthagyott magyar testvéreim könnyes és kérdező szemébe tekintek. Visszaszoritom, mert most nem lehet helye fájdalmas lélekmarcangolásnak, nem lehet helye lemondásnak vagy csüggedésnek,*

nem lehet helye az új feladatok elől való megfutamodásnak,

hanem tettre készen, férfias elszántsággal, bátran, erős hittel és kiapadhatatlan reménységgel kell megtennünk azokat a kapavágásokat, amelyekkel a jövő felé vezető utunkat megalapozzuk.

Könnyű lett volna nekem most kényelmesebb, kevésbé felelősségteljes és könnyebb hivatást és munkakört választanom. Egy pillanatig sem foglalkoztam ezzel a gondolattal, mert *elválaszthatatlanul összenőttem azzal a talajjal, amelyet elődeim, őseim vérükkel és verejtékükkel tettek termékennyé a magyar gondolat részére*, amely talajon ringott az én bölcsőm és amelynek sorsával, boldogulásával egybeforrott lelkemnek, szivemnek legkisebb része is, egész énem, egyéniségem, minden gondolatom, vágyam és reménységem. Amint én cselekszem, ahogy én gondolkozom, azt várom velem együtt visszamaradt testvéreimtől.

Maradjon mindenki ott, ahova a Sors állitotta, legyen éltető ereje annak a megkisebbedett, küzdő magyar családnak,

amelyre most fokozottan fontos és nagy feladatok várnak, hogy az itteni magyar nemzetcsoport méltóan a magyar múlt szerint hagyományaihoz, megállja a helyét. Természetes, hogy *a magyar együvétartozásból származó kulturális, szociális és gazdasági kötelezettségeknek egészen új rendszerét kell most kiépitenünk.* Bizunk abban, hogy ez a törekvésünk, amellyel *Szlovákiának újraépitéséhez is mint tettel tényezők akarunk hozzájárulni, teljes megértésre fog találni szlovák testvéreinkben.* Nekünk **épúgy, mint nekik,**

a keresztény nemzeti gondolat a kiindulási alapunk.

ez az alap pedig nem tűrhet meg bizalmatlanságot vagy bármilyen oly n túlzást, amely veszélyeztethetné a két nép békés együttélését és együttes épitő munkáját. Megnyugvással látom azt, hogy a Magyarországba kerülő szlovákok sorsa miként fog kialakulni.

A magyar kormány teljes tiszteletben fogja tartani ezeknek a szlovákoknak minden nemzeti jogát és sohasem fog akadályt gördíteni nemzeti mivoltuknak szabad kifejlődése elé. Erősen bizom abban, hogy

ennek viszonzásául az itteni szlovák kormánynak azt a természetes gesztusát fogjuk tapasztalhatni, hogy hasonló elbánásban részesiti a Szlovákiában megmaradt magyar népcsoportot.

Pozsony, Nyitra, Nagyszőllős és a többi magyar nyelvsziget magyarjai, ismét Hozzátok szólok. *Mi itteni magyarok sziklaszilárdan állunk a jog, törvény és igazság mellett.* Eddig is ezeknek fegyvereivel küzdöttünk és most, hogy *az Ur istenek akarata*, amelybe bele kell nyugodnunk, azt parancsolja, hogy újabb feladatokat vállaljunk magunkra, egy pillanatig sem torpanunk meg, de fiatalos lendülettel, töretlen munkakedvvel és a lefolyt húsz esztendő gazdag tapasztalataival felvértezetten csak azt mondhatjuk, hogy *előre!* De én még hozzáteszem, hogy *utánam!* Az Isten segitségével nemes és nagy célokért folytatott küzdelem soha el nem bukhat, egy nép,

egy nemzet meg nem semmisülhet, ha nem mond le a létét és boldogulását biztositó jogokról.

— **Eltemették Börcsök Andort.** Vasárnap délután hatalmas részvét mellett temették el *Börcsök* Andor titkos tanácsost, az Országos Földbirtokrendező Bíróság másodelnökét. A ravatalra a Kormányzó, *József* királyi herceg és *Auguszta* királyi hercegasszony is koszorút küldött. A sírnál *Matyasovszky* Miklós OFB tanácselnök mondott búcsúztatót.

— **Előadás az Ügyvédi Körben.** Csütörtökön este ½7-kor az Ügyvédi Körben (Andrássy út 2.) dr. Gál Jenő ügyvéd »Az árdrágitó visszaélések büntetőjogi következményei« címmel előadást tart.

KASSA FELÉ...

Irta: Egyed Zoltán

Királyhelmec, november 6.

Húsz éve vagyok ujságíró. Mindig azt hittem, hogy abban a sokezer riportban, amit életemben és pályámon végigolvastam, az a kifejezés, hogy »szóval nem lehet kifejezni«, csak ujságírói frázis. Most alkalmam volt tapasztalni, hogy nem az, mert *valóban nem lehet szóval kifejezni azt az élményt, amelynek mi, magyar ujságírók, ezen a télbeboruló, déresipte felvidéki vasárnapon részesei voltunk.* Hogy valaki át is tudja érezni azt, amit mi láttunk és éreztünk ezen a november 6-án, ahhoz látnia kellett volna a szemek diesfényben fellángoló máimortüzét, hallani a felénk örvénylő hangoknak zengő és már szinte hisztériától égő, fájdalmas és egyben oly örömteljes zsoltárszavát. Csak így tudja valóban elképzelni azt, ami bennünket a mai napon elfogott, ahogyan mi éreztük...

Reggel hét óra volt, amikor *Ricse* községbe megérkeztünk és egyenesen a faluvégen lévő mezőre tartottunk. Ott már sorban és rendben együtt álltak azok a csapatok, amelyeknek az volt az utasításuk, hogy

pontban 10 órakor lépjék át a kijelölt részeken a trianoni határt.

Felejthetetlen volt a kép, amely a már teljes lángolással tüző napfényben elénk tárult. Tipikusan »*csata előtti kép*« volt ez az egyenruhás tömegek impozáns sorával, amelyekről nem mondhatjuk el, hogy szuronyaikon vagy kardpengéiken megcsillant volna a nap tüze, mert hiszen a mai harcosok modern külsejénél gondosan vigyáznak arra, hogy ne legyenek nagyon szembetünők. Vitéz *Béldy* Alajos, vezérkari ezredes, lovasdandárparancsnok a kirendelt csapatok parancsnoka, akit azonban nem találtunk itt, mert ő és csapatai már három hete *Dámócon* állnak, a trianoni határ közvetlen közelében.

A két honvédhuszárosztályhoz csatlakozott a jászberényi kerékpárosezred egy zászlóalja, valamint egy tankosztály. Valóságos zászló- és virágerdőben állnak előttünk ezek a csapatok.

Majdnem minden ötödik huszár csizmaszárában zászlórúdon vadonatúj magyar zászló,

amelyet a riceiektől kaptak ajándékba. És zászlót lobogtat a szél a tankok orrán is, amelyek előtt *tetőtől talpig bőrruhába öltözve, mint valamilyen Mars-lakók állnak egyenruhájukban a tankosok*, félelmetes benyomást avda a különleges harci eszköz falauszterizü megjelenéséről.

Ugyancsak *kis zászlók lobognak a kerékpárosok gépein. Nincs olyan ló, amelynek nyeregkápáján, vagy homlokszerszámzatán ne virítana virág. Tele van virággal a tisztek csákója, a legénység sapkája, még a kardmarkolatokra is jutott sok színes őszirózsa.* Ebben a virág- és zászlópompában valóban olyan színes és olyan lelkesítő a kép, hogy láttára elszorul a lélegzetünk. Rövid kis ünnepség után, amelyben a csapatok parancsnokai elbúcsuztak a riesei közönségtől, elhangzik a parancs: a kerékpárosokhoz, hogy üljenek kerékpárjukra, a huszárokhoz, hogy pattanjanak lóra és a tankosoknak, hogy: gyujtsák be a »motort«.

Kinyilnak a tankok kopoltyúi, a személyzet eltűnik mögöttük, csak a fejek kandikálnak ki a felső nyíláson.

Egyetlen vezényszóra dübörögve és sisteregve, rúgkapálva és ágaskodva elindul és elkanyarodik a rétről a trianoni határ felé a kis sereg. Mi beülünk az autónkba és a sereg előtt hajtunk Dámóc felé, ahol a megszálló csapatok főparancsnoksága székel immáron hetek óta. A főparancsnok, mint említettem, *vitéz Béldy Alajos, volt londoni katonai attasénk,* az új magyar honvédségnek egyik legtiszteltebb, legtehetségesebb, egyben legroknszenvesebb tagja, határtalan szeretettel és udvariassággal, szolgálatkészen fogad bennünket segédtisztjének, *Lieszkovszky* huszárszázadosnak kíséretében. Itt ér bennünket olyan meglepetés, amelyre valóban nem számítottunk. Béldy ezredes elmondja, hogy

három hete valóságos háború folyik itt közöttünk és a csehek között.

A csehek ugyanis minden áldott éjszaka gyalogsági, gépfegyver-, sőt ágyútüzet is indítoottak azok ellen az állások ellen, amelyekben ők kénytelenek voltak beásni magukat, csakúgy, mintha egy galiciai lövészárok körül feküdnének. Nevezetesen az történt, hogy a biztosító előörsök közül néhányan többízben bemerészkedtek éjszaka cseh megszállt területre, hogy ott az információs szolgálat ellátása céljából *foglyokat ejtsenek.* Ezt a csehek egyszerűen határsértésnek tekintették, úgy fogták fel és ennek *megtorlásaképpen tüzeltek állandóan a magyar állások ellen.*

Vasárnap délelőtt nem kevesebb, mint harminc ágyúlövést adtak le a község ellen.

Három ember kapott gránátlégnyomást, de — mint az ezredes úr mondja, saját szavait idézem: »*Isteni csodával határosan senki sem sérült meg, vagy esett el.*« Béldy ezredes ezekután elvezet bennünket a 111-es magaslati pontra és annak tetejéről mutatja meg nekünk *Perbenyik* községet, amelyben e pillanatban még cseh csapatok tartózkodnak.

Mécs László kétségbeesett segélykérése

Egyetlen magyar katona van most ott: a lovasdandár parlamentérjisztje, aki korán reggel ment át, hogy a községben tartózkodó cseh csapatok parancsnokával az átadásra vonatkozó összes részleteket megbeszélje. Az este érkezett odaátról egy küldönc, akit

Mécs László, a pap-költő és Virágh Béla református esperes, cseh tartománygyűlési képviselő küldtek Királyhelmecről.

»*A magyar királyi honvédség parancsnokai közül bárkit azonnal arra kérek,* — irja névjegyén Mécs László — *hogy Perbenyik községnek Lácza felé eső vámhivatali új épületébe azonnal jöjjön át, hogy tárgyalhassunk vele már a közbiztonság fenntartása céljából, mivel a legnagyobb nyugtalanságban és bizonytalanságban élünk. Az átjövetelt a csehszlovák parancsnokság biztosítja és vezeti. Mécs László.*«

Virágh Béla református esperes névjegyén csak ennyi állt: »*Kérésünket okvetlenül és azonnal kérjük teljesíteni.*« Ezután küldötte át *Béldy* ezredes *Fülöp* huszárszázadost, aki eg ynemzetiszinü és fehér zászlóval ellátott autóban a kora reggeli órákban átment, hogy *a rend fenntartásáról és az átadás feltételeiről a cseh parancsnokkal tanácskozzék.*

Közben megérkezik Fülöp százados, akit azonnal meginterjúvolok.

— A cseh csapatok tárgyaló parancsnoka, — referál *Fülöp* százados — Lawichka József, a bártfai 16. gyalogezred századosa, kellemes úriember, aki már végigcsinálta ugyanezt a szudétanémet átadásnál. Igen rövid ideig tárgyaltunk egymással, mert hiszen *parancsaink azonosak voltak,* amennyiben azokat a pozsonyi közös katonai tárgyalások irányították. Mindketten kész programmal jöttünk, *sok beszéd nem volt.* Én közöltem vele, hogy mi mit kívánunk és ők ezt tudomásul vették. Megállapodtunk abban, ugyancsak kapott parancsaink szerint, hogy a visszavonuló cseh csapatok és

az előnyomuló magyar csapatok között négykilométeres semleges sáv lesz,

amelyben egyelőre a cseh csendőrök fogják fenntartani a rendet mindaddig, amig csapataink teljesen átveszik a rendészeti és közigazgatási hatalmat.

Közben tíz óra lett. Ahogyan szájelnézünk erről a kis Feldherrenhügelről, körösközül látjuk az észak felé vezető országutakon és műutakon, hogyan szivárognak egyetlen pont felé kerékpárok, lovasosztagok, tankok és gyalogosok, akik mind ugyanazon cél felé haladnak: *a számukra kijelölt községeket és városokat fogják perceken belül birtokukba venni. Béldy* ezredes messzelátót ad a kezembe és megmutatja, hogy *a honvédcsapatok ebben a szempillantásban érkeznek el a cseh határsorompóhoz.*

10 óra: a honvédek átlépik a határt!

A határsorompónál egyetlen cseh katona sincs, csupán a Perbenyik községből kiözönlő polgári lakosság fogadja és veszi körül a katonákat. Zászlók lobognak, kürtök szólnak és *a civilek összeömölve, egybefolyva a katonák foltjaival most már az igy megnövekedett tömegben folytatják az utat a község felé.* Elindulunk mi is, hogy átlépjük a trianoni határt.

Autónk bekanyarodik a főuccára. A lakosság az út két oldalán felsorakozva, kezében zászlót lenget és a bevonuló csapatokat virággal elborítva, *a megnagyobbodott Magyarországot, Horthy kormányzót és a honvédcsapatokat éljenezve fogad bennünket.* Én csak egyre figyelek: hogy mosolyognak-e ezek az arcok? Hát igen, mosolyognak. Teljes erővel, teljes szívvel, teljes lélekkel...

Pontosan háromnegyed tizenkét órakor adják ki a parancsot a *Királyhelmec* felé való továbbvonulásra. A sajtókülönítmény parancsnokának autóján az élővédet alkotó fél huszárszakasz előtt robogunk a közeli dombokon épült városka felé. Bár a terepen szabad szemmel ilyet csak a legritkábban lehet észlelni, máris látszik, hogy *aki ebben a városban él és lélegzik, az kint van az uccán.* Mintha minden ház csak egyetlen emberekkel agyonzsúfolt ablak volna, úgy körül van véve apró pontokkal. — ezek emberi fejek — hogy a szó szoros értelmében *embergúlák takarják el szemünk elől a házak fehérlő falát.*

Amint odaérünk, elindul felénk az áradat. *Belekapaszkodnak az autó kerekeibe, az autó kilincsébe, a nyitott ablakon keresztül virág zúdul be, a sofőrnek már a térdéig ér a sok őszirózsa-csokor, bekiabálnak és besikoltoznak az ablakon.* Fogdossák, tapogatják az autó sáros gumiját, a hűtőjét, a sárhányóit és

mindenkinek a torkából, a szive mélyéből szakad, bomlik, hörög az éljenzés, miközben a szemekből patakzanak az örömkönnyek.

— *Éljen Horthy! Éljenek a honvédek! Éljen Magyarország!*

„Végre szájkosár nélkül..."

Fehér reverendájában itt látom Mécs Lászlót, a költő-papot és Virágh Béla református esperest, a magyar nemzeti tanács járási elnökét, akinek üldöztetéséről és férfias, hősies, magyar magatartásáról néhány perces ittartózkodásom óta is valóságos legendákat hallok.

Megérkezik a rádió-autó, felszerelik egy fa tetejére a mikrofonokat, közben gyül a nép és már vonulnak is a faluba a honvédhuszárok.

Csizmaszár, nyeregkápa, kengyelvas, blúz, zubbony, köpeny, csákó, kardmarkolat, puskacső, minden, minden tele van virággal. A csapatok a mellékuccákban és a főtéren felvonulnak, sorfalat állnak és úgy fogadják a polgári lakossággal együttesen vitéz Béldy ezredes megérkezését, akit határtalan örömmel, szeretettel üdvözölnek. *Mécs László mondja az üdvözlőbeszédet. Amikor Béldy Alajos meglátja, jobbról-balról megcsókolja és sokáig átölelve tartja.*

— Ha én ma verset tudnék irni, — kezdi a beszédét — azt a cimet adnám neki: »*Végre szájkosár nélkül!*« *Húsz esztendő alatt kétszer 3650 szentmiseáldozatot mutattam én be és ez a kétszer 3650 szentmiseáldozat ugyanannyi könyörgés volt a mindentudó és mindenható Istenhez, hogy engedje megérnem, engedje megérnünk ezt a szent, ezt az örökké boldog napot...*

Arról beszélt magasztos szavakkal és igazi papi szeretettel, hogy felhívja a bevonuló parancsnokságok figyelmét:

bárki bármit tett légyen is, tekintsék magyarnak, ha az akar lenni, mert ha voltak olyanok, akik megtántorodtak, vagy hibát követtek el, nem ők a hibásak, hanem akik őket megmérgezték...

— Nem a csehek és nem a szlovákok voltak a mi megrontóink, — és itt mérhetetlen gyülölettel sziszeg fel a hangja — hanem az úgynevezett *csehszlovákok, akik olyanok, mint az emberszabásu majmok: sem nem majmok, sem nem emberek. Hungária asszonynak kötelessége, hogy új pénzt verjen, a boldogság pénzét, amelyhez a visszatérők húszéves szenvedésük aranyfedezetét fogják adni.*

Mindenki legyen magyar, aki az akar lenni!

Mécs László beszéde után *Szmrecsányi* Vidorné, a magyar asszonyok nevében, majd egy ifjúsági és két gyerekszónok után *Virágh* Béla református esperes üdvözölte *Béldy* ezredest, aki lelkes és szeretetteljes beszédben biztosította a királyhelmecieket arról, hogy *a magyar honvédcsapatok nem mint megszálló sereg jöttek ide. A mai éjszakán már nyugodtan hajthatja álomra mindenki a fejét, mert a magyar honvédség őrködik felette!*

TÖRLEY
RÉSERVÉ AMÉRICAIN

A Janina Cigarettapapír R. T.
Budapest, VIII., Nagytemplom u. 17.
ajánlja legfinomabb, közkedvelt gyártmányait:
SENATOR
CIGARETTAHÜVELY ÉS PAPÍR
MINDIG DIVATOS, FINOM ÉS EGÉSZSÉGES!
SENATOR CELOFILTER kettős füstszűrővel, rövid és hosszú méretben
SENATOR CELOFILTER parafa véggel
SENATOR EXTRA a legfinomabb vattás hüvely, rövid és hosszú méretben
JANINA füstszűrős hüvely versenyáron
SENATOR papír 60 és 120 lappal, lehelletfinom, különleges minőség
SENATOR RAPID a legdrágább papír, hosszában hajtogatott és gumizott
SENATOR BLOK papír, kitéphető és gumizott szélű
JANINA cigarettapapír a legfinomabb minőségben

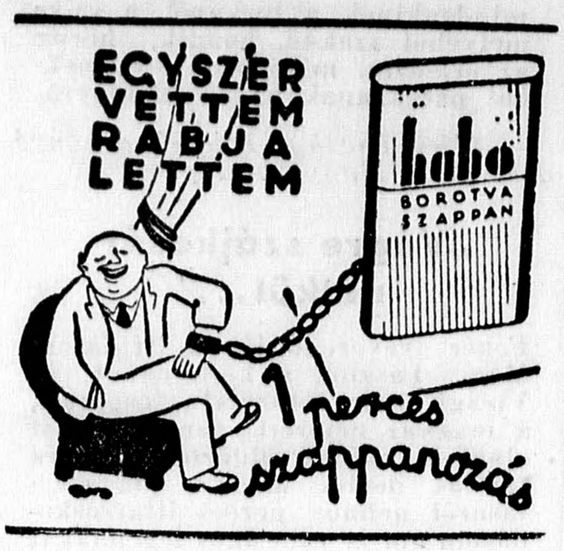

Peti kis noteszе

1.

Minden emlék szívetsimogató, oly jóleső és tanulságos ma, amely az anyaországhoz visszatérő *békebeli Észak-Magyarországot* idézi vissza! Sok levél kérdi a *Notesz*-től, *kik voltak a Felvidék országgyűlési képviselői Nagy-Magyarország utolsó képviselőházában 1910 től 1918-ig?* Íme az érdekes névsor: *Ipolyságot Jankovich* Béla, a Tisza-kormány kultuszminisztere, ma a felsőház egyik kimagasló tagja képviselte a háborús parlamentben. *Jankovichot Rónay* Mihály 1048 szavazatával szemben 1248 szóval választotta meg Ipolyság. A *komáromi* kerület a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökét, *Szivák* Imrét választotta meg képviselőjének, akinek tragikus öngyilkossága után a 48-as ellenzéki *Balla* Aladár, a szegedi nemzeti kormány későbbi belügyminisztere lett Komárom 48-as követe. *Rozsnyón* a nemrég elhúnyt *Andrássy* Géza gróf nyert *egyhangú* mandátumot. *Kassán* országraszóló heves küzdelem után a munkapárti *Blanár* Béla győzött 1262 szavazattal a Kossuth-párti *Éber* Antallal szemben, aki 1217 szavazatot kapott. *Rimaszombat* a kormánypárti *Farkas* Zoltánt küldte *egyhangúan* a képviselőházba. *Losoncon Rohonyi* Gyula igazságügyi államtitkár győzött; a *királyhelmeci* kerületben *a 48-as Kossuth-párti Sennyey Miklós báró. Érsekújvár* a munkapárti *Teleky* József grófot *egyhangúan* választotta képviselőjévé. *Munkács* városa érdemes tisztifőügyészét, *Várady* Gyulát küldte a képviselőházba. *Léván* a pártonkívüli 48-as *Polónyi* Géza jutott *egyhangú* mandátumhoz. *Galántán* a 48-as Justh-párti *Esterházy* Mihály gróf állott szemben a néppárti *Turi* Bélával, az »Alkotmány« főszerkesztőjével. Esterházy 1512, Turi 1103 szavazatot kapott. A *galgóci* kerület harmadszor is *Fodor* Kálmán trencsénteplici fürdőorvosnak adott *egyhangú* mandátumot. *Dunaszerdahelyen* három jelölt közül *Pálffy* Sándor gróf munkapárti győzött. A *jolsvai* kerületben Tisza István személyes híve, *Kubinyi* Géza lett a képviselő; a *füleki* kerületben a kormánypárti *Mocsáry* Sándor, *Ungvárt Nehrebeczky* György. A *somorjai* kerület *ötödször* is *egyhangúlag* ajándékozta meg mandátumával *a 48-as Sághy Gyula* egyetemi professzort, aki a választás évében a budapesti egyetem Rector Magnificusa volt. A *nagyidai* kerület ugyancsak *egyhangúlag* választotta meg harmadszor is pártonkívüli 67-es programmal *Semsey* László grófot. A *halmi* kerületben dr. *Bródy* Ernő 1206 szóval győzött *György* Endrével, a Fehérváry-kormány földművelésügyi miniszterével szemben. *Huszton Nyegre* László; a *rimaszécsi* kerületben *Hámos* Antal lett a képviselő; a *hétházi* kerületben pedig *Péchy* Zsigmond. A *nagymihályi* kerületet az *egyhangúan* megválasztott *Andrássy* Gyula képviselte a háborús országgyűlésen; a *tőketerebesi* kerület ugyancsak *egyhangúan Esterházy* Móric grófra bízta a mandátumát. A *bazini* kerület küldte be a Házba *Szüllő* Gézát!

*

Eredeti Angol Blue Gillette penge kapható Smart parfümeriben (Bécsi u. 9.).

2.

A vasárnapi lapok közölték, hogy *dr. Bottó Milán nagyrőcei ügyvéd agyonlőtte magát afölötti bánatában, hogy Nagyrőce nem került vissza Magyarországhoz.* Erre vonatkozólag nyíregyházai dr. *Gara* Zoltán a következőket írja a *Notesz*-nek: Dr. Bottó Milánnak atyja is ügyvéd volt Nagyrőcén, Gömör vármegyében. A fia, daliás legény, velem együtt a *nyíregyházi* magyar szelleméről híres evangélikus gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait. Egyik nyári vakációban híre terjedt, hogy Bottó pajtásunk atyja valamily *pánszláv mozgalomban* vesz tevékeny részt s osztálytársaink már arról suttogtak, hogy ha Milán ősszel ismét megjelenik — bojkottálni fogják. Milán szeptemberben bevonult a nyolcadik osztályba. Kiderült, hogy *az atyjával magyar érzése miatt ellentétbe került* s a bojkott helyett még melegebb baráti érzéssel vettük őt körül. Hat év mulva átvette atyja ügyvédi irodáját és mindenkor a magyarság szószólója volt. Álljunk meg egy percre levett kalappal, könnyes szemekkel a ravatala előtt...

*

Társaságban és mindenütt az utánozhatatlan Kosztelitz Lavendula kölnivíz.

3.

Több mint másfél év óta utaznak a nagyvilágban a windsori herceg és felesége és mostanáig sem tudtak határozni, hogy hol telepedjenek le véglegesen. Párizsban vasárnap került nyilvánosságra az a hír, hogy *a herceg két évre kibérelte Sabini grófné kétemeletes palotáját*, amely a boulognei liget közelében a Boulevard Suchet 24. alatt van. A palota hat évvel ezelőtt épült XIV. Lajos korabeli stílusban és *tizennégy szobából áll. Nyilvánvaló, hogy a volt angol király Franciaországban akar ezután élni, mert Londonban és két vidéki kastélyában lévő bútorait már javában csomagolják, hogy Párizsba szállítsák. A hercegi pár karácsonyi fogadását már a Sabini-palotában tartja.*

4.

A bálközi blokk tudvalévően azt a határozatot hozta, hogy amíg a Felvidéket vissza nem kapjuk, szünetel minden táncmulatság. A jövő héten ünnepélyes ülésen *hatálytalanítja* rendeletét a bálelnökök minisztertanácsa és *különösen nagyszabású bálokat rendeznek a nemzeti feltámadás örömére!* Fel táncra hát, ki jó magyar!

*

Sugár és Barna cégnek angol őszi divat különleges szövetei beérkeztek.

5.

Vészi József *80-ik* születésnapját ülte meg tegnap teljes lelki és szellemi frisseségben. A kor, az elmult nyolc évtized csak a romlandó emberi testet viselte meg, a tüzes szellem, amely benne lakott, még ma is fel-fellángol s az a rövid beszéd, amellyel Vészi utódja, *Ottlik* György üdvözlését megköszönte, okos, tartalmas és szellemes volt, mint minden, ami hat évtized alatt e nagy magyar közíró tollából kikerült. Ugyancsak remek, lelkes és hazaszeretettől izzó beszédet vágott ki Vészi, amikor *Ugron* Gábor köszöntötte elérzékenyült szavakkal. Kívánjuk, hogy a patriarka kor csöndes örömeit Vészi József még hosszú évekig bölcs nyugalomban és épségben élvezhesse...

6.

Lehullottak már a falevelek, novemberi ködök fátyolfüggönyei ereszkednek a budapesti utca tarka színpadára és öt hete, hogy az Operaházban is megindult a szezón. De a műsoron hiába keresünk egy évről-évre megszokott nevet: a *Huszka* Rózsiét! A német operaszínpad büszkesége évek óta ez a magyar énekesnő, aki Münchenben és Mannheimben teljesen fölépítette a maga német operarepertoárját és páratlan népszerűségét. *Évente kétszer* jön haza, hogy néhány estén át bennünket is gyönyörködtessen. De az idén — úgy látszik! — *elmarad* ez a vendégjáték. Az operaközönséget — és így a *Noteszt is!* — nagyon érdekelné, hogy *vajjon miért?*

*

Az este a Kékes Szálló igazgatósága hatalmas máglyát gyujtott a magyarlakta Felvidék dicsőségére! Az eddigi legmagasabb hegycsúcs küldte üdvözletét visszatért hatalmas testvéreinek!

7.

Illyefalvy J. Lajos, a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal igazgatója, egyetemi rendkívüli professzor *most ünnepli szolgálatának 30. évfordulóját.* A székesfőváros nagy statisztikusa, *akinek Budapest statisztikai hivatala európai hírét s a tudomány sokszáz kitűnő munka közzétételét köszönheti*, egészen furcsa kerülőúton jutott mai hivatásához. *Tengerésztiszt volt először, azután jogász lett, ujságíró a kolozsvári Ellenzéknél, díjnok a fővárosnál s csak 31 éves korában került a Statisztikai Hivatalhoz, amelynek oly sok elismerést és dicsőséget szerzett.* Még ma is 30 év nagy munkája után fáradhatatlanul dolgozik, *most készül összefoglaló műve Budapest vagyonáról, lakosságának jövedelméről és fogyasztásáról* és rövidesen megjelenik egy igen érdekes munkája *»Buda és Pest polgárai«* cím alatt. Ez a könyv tulajdonképpen *Budapest családtörténete* lesz, mert meg van benne írva, nevek és családok szerint, *ki mikor, milyen minőségben telepedett meg Budapesten?* A magyar tudomány e kitűnő munkásának élete műve, reméljük, ezzel a két nagy könyvvel még nincs befejezve és még hosszú éveken át gazdagítja a magyar statisztikát és társadalomtudományt írásaival.

*

Minden utazási ügyében forduljon A Reggel Utazási Irodájához. (VI., Mussolini tér 1. Telefon: 129—554 v. 129—555.)

8.

Szép gondolat az, hogy az örök lángoló perceiben megemlékezzünk a nemzet alázatos napszámosairól, *Kassa és Pozsony színészeiről*, akik zord időkben hűséggel virrasztottak a nemzeti kultúra kincse fölött. Közben *kenyér nélkül is maradtak*, mert az új földesurak elkergették őket színpadjaikról. Ezeknek a kassai és pozsonyi színészeknek a javára *Törs* Tibor képviselő november 15-én *díszelőadást* rendez a Városi Színházban. *Babay* József írt alkalmi színjátékot, amelyet ők játszanak majd: Kassa és Pozsony számkivetett színészei. De szerepelnek a műsoron *az Opera és a Nemzeti Színház kiváló művészei is.* A főváros közönségének kedves kötelessége, hogy se tapssal, sem pedig a belépőjegyek árával ne takarékoskodjék!

9.

Kállay Miklós, a kiváló író, a »Roninok kincse« szerzője már felgyógyult betegségéből és Balatonfüredről visszatért a fővárosba. Most fejezi be *Rontó Pálról irott vígjátékát*, amely a Nemzeti Színház idei évadjának egyik újdonsága lesz.

10.

Nincs *A Reggel*-nek olyan olvasója, aki elmulhatatlanul szívébe ne zárta volna a nagy költőt, *Juhász* Gyulát, akinek tündéri poémái éveken át lapunk hasábjairól keltek szárnyra az örökkévalóságba! Minél inkább múlnak az évek szívbemarkoló elköltözése óta, annál inkább nő a »búsuló Juhász« irodalomtörténeti jelentősége. A költő leghűségesebb barátja, *Kilényi* Irma úrhölgy, *Szegeden Juhász-múzeumot létesített, ahol áhitatos gondossággal elhelyez minden emléket, amely a költő emberi sorsára és írói pályafutására vonatkozik.* Kilényi Irma *A Reggel* útján is felhívást intéz Juhász Gyula barátaihoz, kiadóihoz, olvasóihoz, hogy *küldjék el a Juhász-múzeumba (Szeged, Kárász utca 11.) a birtokukban levő Juhász-kéziratokat, Juhász-leveleket, fotografiákat és egyéb emlékeket, amelyeket majd rajongó hűséggel őriznek meg az utókor számára.* Több olyan műve van Juhász Gyulának, amelynek *csak a címe* maradt meg, *úgy kézirata, mint nyom*

3-soros tenyésztett vagy teklagyöngyöt Jolic divatékszerboltjában (Kigyó u. 4-6) vegyen. Cirkongyűrű fehéraranyfoglalatban P **25.—.**

tatásban megjelent példánya elkallódott. Kilényi Irma kéri, hogy aki az *»Egy óra sarc«* című Juhász-egyfelvonásosnak, amelyet a régi Apolló kabarében egy hónapig játszottak, *akár a kéziratáról, akár a súgópéldányáról felvilágosítást tud adni, közölje vele tudomásait.* Az egyfelvonásos verses szövegét Losonczy Dezső zenésítette meg, Herczeg Jenő rendezte, főszerepeit Kondor Ibolya és Ross Jenő játszották. Ugyancsak eltünt Juhász Gyula *Fazekas Mihályról szóló bűbájos egyfelvonásosa...*

*

A napokban Budán vacsoráztunk a Spolarich Zöldfa-éttermében. Budapest társadalmának krémjét találtuk itt, amely az előkelő miliőt, az igazi Spolarich-gasztronómiát élvezte. Ezúttal értesültünk arról, hogy a Spolarich-dinasztiának a körúti Spolarich-kávéháznál már semmiféle érdekeltsége nincs.

11.

A Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége nemzetközi művészi fényképkiállításán a zsűri az *aranyérmet* dr. *Zajky* Zoltánnak itélte.

12.

És végül számoljunk be *a divat fővárosának legújabb szeszélyeiről* és pedig hiteles párizsi besúgás alapján. Első helyen áll az a furfangos kis púderdoboz, melynek fedelére *jelzőórát* és azzal összekötött *skálát* szereltek. A skálán a divathölgy napi programja szerepel: szabónő, fodrász, komisszió, bridzs, randevú stb. Óraütés figyelmezteti őnagyságát, hogy a nap melyik időszakában hová hívja a — »kötelesség!« A Rue de la Paix fényes kirakataiban a legújabb látványosság: az *égszínkék és méregzöld női selyemharisnya.* Sőt *új szint* is kitaláltak: »ez a »gorge de pigeon«, avagy *galamb-bögy!* Olyan ez a szín, mint *a félig sült bifszteké*... A nyári parafatalpú cipők után most a *szörmecipő* jött divatba! Valóságos fóka- és leopárdbundákat viselnek a hölgyek — a lábukon persze. A retikül pedig... Uram, segíts! Hogy magyarázzam meg? Képzeljenek el húsz centi széles, félméter hosszú táskát, amit középen összehajtanak, lánccal átkötnek és egy retikülből kettő lesz egyszerre. A láncról kétoldalt lógó táskát két cipzár nyitja... Ez a vadonatúj retikül majdnem olyan érthetetlen jószág, mint a francia külpolitika...

13.

Kiss Ferenc méltóságos úr lett! Színészeink között *ő a harmadik* méltóságos úr, *Góth* Sándor és *Rózsahegyi* Kálmán mellett.

14.

Megható módon vonult be a magyarlakta Felvidék visszatérésének híre a Városliget sárgapiros lombú fái és avarlepte sétányai közé. Itt áll *Darányi* Ignác szobra. Talapzatán csokor fekszik: három piros rózsa, három fehér rózsa, zöld levelek közt. Nemzetiszín szalagján ez a felírás: *»Kegyelmes uramnak jelentem: Dunaszerdahely ismét magyar.«* Dunaszerdahely, melynek visszatértét valaki ilyen kedves módon jelentette a halott miniszter szobrának, Darányi Ignác legkedvesebb birtoka volt. Vasárnap szabadult fel!

HYPEROL
szájvíztabletta ideális
száj- és torokfertőtlenítő!

Párkány harangjai köszöntik az édesanyát: Magyarországot!

Esztergom, november 6.

(A Reggel kiküldött munkatársának telefonjelentése.) Kora hajnalban, mikor az éjhomály oszlani kezdett, Esztergom ódon uccáin kopogó léptek visszhangoztak. Alig csendült meg a templomok tornyában az első harangszó, alig pitymallott, *sűrű fekete áradás indult meg a Duna partja felé.* Esztergomban ma senki sem aludt. A bazilikát fényszórók izzó fénye emelte ki az éjből és *a lakosság végigvirrasztotta ezt a történelmi éjszakát,* amelynek a virradata egy húszesztendős gonosz álom virradását is jelenti. Napkeltekor *katonazene vidor hangjai* kopogtattak a zárt ablakokon: a honvédmuzsikusok *pattogó indulókkal járták végig a várost.* Már akkor minden kapu kinyílt, mindenki fölvette az ünneplőjét és minden kabáton nemzetiszínű kokárda virított, a házak vén homlokáról pedig pirosfehér-zöld lobogók színes zuhataga omlott alá. *Félnyolckor reggel a Duna partját megtöltő tömegen végigriadt az éljen szó, mert látták, hogy fehér zászlóval megindul a parlementaire-tiszt a párkánynánai híd felé, két rohamsisakos honvéd kíséretében.* Nyomukban hömpölygött Esztergom népének éljen szava, mint óriási uszály. Huszonöt perccel később *Vasváry* százados vezetésével *magyar bizottság* indult a hídra. Pontosan a Duna közepe fölött *egy cseh tiszt fogadta a magyarokat feszes tisztelgéssel.* A kölcsönös üdözlés után a cseh tiszt közölte *Vasváry* századossal, hogy *megbizatása szerint átadja Párkány városát. Kéri, hogy vegyék át tőle a hidat, a várost és az első területi zónát.*

„A híd már magyar!..."

Néhány pillanat még, *Vasváry* százados néhányadmagával végigsétál a hídon, megvizsgálja annak párkányi feljáróját, azután visszatér és a híd közepén várakozó magyar ujságírókhoz *meghatottságtól remegő hangon így szól:*

— A hidat átvettem! A híd már magyar!

A százados szavát halkan továbbadják a mélyen megrendült magyar ujságírók, majd végigszáguld a szó a hídon, Esztergom felé, fölborzolja a tömeget, végigmorajlik az uccákon, hatalmas visszhang lesz belőle, amely fölcsap az emeleti ablakok felé:

— A híd magyar!... A híd már magyar!...

Mire tizet üt az óra a bazilika tornyaiban, a Várhegyet és Szent Tamás hegyét *sűrű embertömeg borítja be.* Jól látni innen, az árpádházi királyok fellegvárának bástyáiról, ahonnan annyiszor néztünk át a párkányi síkságra, ködös szemmel, ökölbe szorult kézzel, hogy *a híd túlsó felén, Párkány városában, minden tetőn, minden ablakban kivirult már a piros-fehér-zöld zászló.* Mintha friss korareggeli szellőben hajladozó virágoskert volna ez a máskor oly komor, magába zárkózott szintelen város... Az esztergomi uccákon honvédek, iskolásgyermekek leventék, cserkészek sorfala áll. Mögöttük a város népe. Most érkezik a hídfőhöz *József főherceg tábornagy.* Éles vezényszó hasítja meg a csöndet, a honvédek tisztelegnek: *a főherceg fogadja átvonulásra kész ezredének jelentését.* A zenekar trombitáin, kürtjein és dobjain fölriad a Magyar Hiszekegy és a következő pillanatban *ficánkoló paripán megindul a híd felé vitéz nagybaconi Nagy Vilmos altábornagy, vegyesdandárparancsnok és törzse.* A tornyokban most üti a tizenegyet. Alig hogy elhangzik a tizenegyedik óraütés, *megrázkódnak Esztergom falai, megszólalnak a primási város minden harangjai és zsolozsmázva, fohászkodva, diadalmas himnuszt zengve adják hírül égnekföldnek, hogy a húszesztendős rabságnak immár vége, mert honvédeink ebben a pillanatban lépnek Esztergom elszakított testvérvárosának földjére.* A tömeg őrjöngő lelkesedéssel mennydörgi az éljent, lengeti a kalapját, a kis zászlócskáit, az öregek arca könnyben fürdik, az asszonyok, gyermekek virágot záporoznak a hídra fölvonuló honvédekre. Az esztergomi ezred most indul neki a följárónak, de *Brenner* Antal dr. helyettes polgármester elébük áll. Rövid megrázó beszédet intéz *Kolossváry* ezredes, ezredparancsnokhoz, aki így felel:

— A kormányzó úr őfőméltósága parancsának megfelelően megyünk előre!

Magyar kenyeret visznek a honvédek előtt...

A Rákóczi induló ütemei pattognak, egymás után dobban a hídon a műszaki csapatok, a gyalogos zászlóaljak lépése, az ütegek vaspántos kereke. *József főherceg tábornagy ezrede élére áll és gyalog vezeti azt át a hídon. Az első zászlóalj előtt egy tiszt halad, aki nemzetiszínű szalaggal átkötött kenyeret visz Párkány felé:* viszi az áldott magyar föld puhabélű, illatos, áldott kenyerét, azoknak, akiknek ezt a kenyeret ezer esztendeig atyafiságos szeretettel adtunk és most könnyeinkkel sózva, jó szívvel visszaadjuk... A kenyérvivő tiszt mellett, jobbról és balról, *két cseh-egyenruhás legény lépked, büszkén, meghatott arccal, a karján nemzetiszínű szalaggal: két magyar! Zúgnak-búgnak a hurangok, mennydörög az éljen szó, lengenek a zászlók, lobognak a keszkenők, hull a virág, feldübörög ezreknek az ajkán a »Mindent vissza, Pozsonyt vissza!« kiáltás és odaátról, Párkány felől éppen most felel megrázó visszhangban a templomok szava: megkondították ott is a harangokat, hogy összeölelkezzenek a Duna fölött Esztergom harangjaival, a Duna fölött, amelynek hullámaiban örökre elsüllyedtek a szöges drótakadályok és — úgy legyen! — süllyedjen el minden akadály, amely magyart a magyartól valaha is elválasztott. Párkányból idehallatszik már, túl a harangok riadóján, a nép örömrivalgása.* A katonák nyomában most haladnak át a hídon *a magyar csendőrök és postások.* Aztán büszkén, kemányen, katonásan, hetyke darutollakkal a süvegük mellett, *az esztergomi leventék, akik engedélyt kaptak arra, hogy hatalmas selyemzászlójukat, amelyet a párkányiaknak szántak, maguk vigyék át a túlsó partra.*

József királyi herceg:

„Kérjük Istent, folytassa az igazságszolgáltatást..."

Párkány, november 6.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Az esztergom—párkányi híd »cseh« oldalán még ott vannak a homokzsákok, de ott vannak már *a könnyes szemű, zokogó, lelkesen éljenező párkányi magyarok is, akik húszéves rabság után virágcsőt zúdítanak a hídon átvonuló magyar honvédekre.*

Virágszőnyegen járnak a katonák, virágokon az autók, a municiós kocsik.

Csodálatosan megváltozott néhány óra alatt Párkány. Szombaton este még kidobolták, hogy hét óra után senki sem mehet ki az uccákra, mert különben *lelövik.*

A cseh katonaság az utolsó pillanatig a legféktelenebb terror alatt tartotta a párkányi magyarokat.

Hiába volt azonban terror, az éjszaka sötétjében a papírral beragasztott ablakú kirakatokat *feldíszítették nemzetiszínű szalagokkal és Horthy Miklós kormányzó arcképével,* amelyet Pozsonyból sikerült Párkányba csempészni. És reggel nyolc órakor felröppent a lobogó a párkányi templom tornyára, a magyar trikolort kitűzték a házak ormára, a kis iskolásgyermekek magyar ruhát öltöttek, a lánykák pruszlikot s fejükre pártát tettek,

a világháborúban harcolt párkányi magyar katonák felhúzták régi csukaszürke uniformisukat.

Az éljenzés, a lelkesült öröm a tetőfokra hág, amikor Párkány főuccáján feltűnik *József főherceg* alakja. Gyalog halad a főherceg, kezében a marsallbottal, a Piac téren pedig közben már emelvényt állítottak a szónokoknak és még tart a csapatok bevonulása, ütemesen hangzik ezer és ezer torokból:

»Éljen Horthy. Mindent vissza... Éljen Kánya, a mi szabadítónk...

A katonazenekar a Himnuszt játssza, a párkányiak lelke, szive szárnyal a nemzeti ima hangján. A szószékre *Porubsky Géza nemzetgyűlési képviselő lép,* a párkányi járás magyar nemzeti tanácsának elnöke.

— Minket egy testvérré korbácsolt a szenvedés, — mondja — *mi nem az úri, hanem a szegény Magyarországhoz megyünk vissza. Tudjuk ezt, de*

igérjük, hogy ezt a szegény országot egész és gazdag Magyarországgá tesszük...

Amikor köszönetet mond *Mussolininek, Hitlernek* és *Lengyelországnak,* ismét teljes erővel zúg az éljen s megéljenzik lelkesen *Jaross* Andort és *Eszterházyt* is.

— *Köszönetet mondok* — folytatta beszédét — *a magyar nép tízezreinek, akik valláskülönbség nélkül küzdöttek a magyar igazságért.* Volt azonban egy rétege magyar fajunknak, amely gúnyolt minket és naiv idealistáknak nevezett, még az utolsó hetekben is. *E banditák számára nincs köszönet!*

Azaltovits Gyula nyugalmazott főjegyző, majd *Gürtler* Dénes képviselő ünnepi beszéde következett. Gürtler

megemlékezett azokról a felkelő magyarokról, akik a Felvidék felszabadításáért életüket áldozták.

Imára kulcsolódnak ekkor a kezek és percekig néma áhítattal gondolnak Párkány főterén a felszabadított magyarok ezrei *az új magyar vértanukra...*

A párkányi nők nevében *Zoltán* Amália nyugalmazott tanítónő beszél.

— Hát valóság ez? — kiáltott fel. — *Már nemcsak a nótátokat halljuk a Dunán át, hanem itt vagytok zászlótokkal, magyar szivetekkel is?...*

Egy fiatal leányka lépett ezután a szószékre, *Tóth* Lili, akinek apját a csehek magyar érzelmei miatt hosszú ideig fogságban tartották. Rózsacsokrot tartott karjában: a magyar honvédeket díszítette fel beszéde után ezekkel a rózsákkal. Egy párkányi munkás, majd egy leszerelt »cseh« katona és *Erouchy* László városbíró beszélt még. Üdvözlő táviratot küldött ezután Párkány népe Magyarország kormányzójának, a kormánynak, *Serédi* biboros hercegprímásnak és Pozsonyba, a Magyar Nemzeti Tanácsnak. Magyarruhás kis elemista gyerekek hazafias szavalata és egy cserkész lelkes beszéde után

váratlanul József főherceg lépett a szószékre.

— Szeretett magyar testvéreim! — kezdte beszédét József királyi herceg és hangja az első percekben fátyolozott volt a meghatottságtól, — alig tudok szót találni arra, miként fejezzem ki, ami a szivemben forr... Életem legboldogabb napja a mai, amidőn átléphettem a párkányi hidon és láttam Trianon várát megingni. E vár alapjait a magyar kitartás és akarás rendítették meg s e vár,

tudom, össze fog omlani teljesen

Ami ma történt, az az első lépés. Isten vezérli csapatainkat. Kérjük Istent, folytassa az igazságszolgáltatást, s adja meg Nagy-Magyarország feltámadását! Mint a világháború egyik hadvezére, aki szeretett fiaimat vezettem a harcban, köszöntöm Párkány minden lakóját forró szeretettel, azzal a szeretettel, amely kész volt mindig életét adni hazánkért. Amikor csonka hazánkban a kommunizmus tombolt, azt hirdettem, ha csak egy négyzetméter terület marad meg, akkor sem szabad csüggednünk, de akarnunk kell és feltámad az ország. Büszke vagyok, hogy ezredem élén bevonulhattam ide, arra a helyre, amely a megszállásnak egyik kálváriája volt. Ne feledjük el, ha egyek leszünk, akkor

a pokol kapui sem fognak erőt venni rajtunk s feltámad hazánk.

Most osztály és rangkülönbség nélkül csak magyarok leszünk s azon dolgozunk, hogy Szent István Magyarország a támadjon fel. Ima száll lelkemből: magyarok Istene áldd meg a magyart s add vissza drága hazánkat!...

Tomboló lelkesedés fogadta *József* főherceg beszédét. *Nagy* Vilmos altábornagy beszélt ezután arról, hogy 1918-ban megszédültünk a nemzetközi jelszavaktól s az volt a baj. A lélekbemarkoló ünnepség a Himnusz eléneklésével fejeződött be. A magyar csapatok díszlépésben elvonultak *József főherceg* és *Nagy* Vilmos altábornagy előtt... Zúgott az éljen... és a honvédség híradó százada megkezdte a Magyarországhoz csatolt párkányi területen a telefon és távirdoszlopok felállítását. *Mert a csehek mindent elvittek visszavonulásukkor:* a telefon és távíró drótokat, telefonpóznákat, a párkányi kaszárnyából a kályhákat, sőt még a padlót is felszedték és a deszkadarabokat elszállították...

A DKW

jelmondat-pályázatra beérkezett pályamunkák közül, a bizottság javaslata alapján, megvásároltam három darab grafikai munkát és kilenc darab jelmondat-pályázatot.

Az alábbiakban közlöm a három grafikai mű, továbbá a jelmondatok szerzőinek nevét és lakcímét:

Grafikai munkák szerzői:

Szenes István és Kiss Géza, Budapest, I., Városház ucca 16.
Suvada Pál, Budapest, VI., Szondy u. 38.
Illés és Waldmann, Budapest, VI., Váci út 16.

A megvásárolt jelmondatok szerzői:

Dr. Szöke Lajosné, Budapest, VI., Andrássy út 75.
Jelige: »Szárnyaskerék«.
Jelige: »Könnyű pénz«.
Bermann Tihamér, Rétság, Nógrád vm.
Dr. Szakonyi Károly, Mezőcsát.
Dr. Szent-Gály Géza, Budapest, Cseperegi ucca 2.
N. Szilvási Jolán, Budapest, Verpeléti út 20.

Továbbá **felhívom Csaba László** urat és a **»Budapest 12.«** jeligés pályázat tulajdonosát, hogy **jelmondatuk megvásárlása végett címüket közölni szíveskedjenek.**

MAJLÁTH M.
DKW-autók és motorkerékpárok magyarországi vezérképviselete
Budapest, VI., Lehel ucca 2

SALGÓTARJÁNI KÁLYHA

KAPHATÓ MINDEN JOBB VASKERESKEDÉSBEN

NEO-PERPETUUM BUDAPEST-SALGÓTARJÁNI GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖ RT.

NEO-PERPETUM, KALOR, REX, OMNIA, LIGNOR.

Kevesebb költség, nagyobb meleg!

HIREK

— **Szél, eső, a hőmérséklet nem változik...** A Meteorológiai Intézet jelenti vasárnap délben: A Közép-Európába behatolt és útközben szélviharokat, esőzést okozó óceáni levegő a Kárpátok medencéjén és a Balkánon át a Fekete-tenger felé áramlik. Nyugat-Európába az óceán délibb tájairól jövő enyhe levegő hatolt be. *Az időjárás mind Nyugat-, mind Közép-Európa nagy részén borús, esős.* Hazánkban vasárnap reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt főként a Dunántúl délnyugati felén és a keleti határszéleken volt eső. Legtöbb esőt jelentettek: *Harkány* és *Pécs* 9, *Misinatető* 8, *Tiszaújlak* 4 millimétert. A hőmérséklet általában 15—16 fokra, *az évszaknak megfelelő átlagértéknél 5—6 fokkal magasabbra emelkedett.* Az idő éjjel is enyhe volt, az északi és keleti megyékben a hőmérséklet 5—6, a legtöbb helyen azonban csak 10—11 fokra süllyedt. *Budapesten* vasárnap délben a hőmérséklet 12 fok Celsius. Várható időjárás a következő 24 órára: *Északnyugati szél, változó felhőzet, sok helyen eső, a hőmérséklet nem változik lényegesen.*

— **Ünnepségek országszerte!** Vasárnap országszerte lelkes ünnepségek voltak. *Rákoscsabán* a községháza tanácstermében *Csorna* Lajos főjegyző mondott beszédet, az iskolák tanulóifjúsága pedig *Merva* Ferenc iskolaigazgató vezetésével az Országzászló elé vonult. *Kisvárdán* a képviselőtestület díszközgyűlésén dr. *Osváth* Pál méltatta a visszacsatolás jelentőségét. *Pápán* sokezer főnyi közönség előtt az Országzászlónál vitéz *Karcsay* Béla ezredes, *Bertalanits* Tibor és *Varga* István beszélt. *Ipolyságon Farkas* István és *Horváth* István szólt az összegyültekhez. *Cegléd* képviselőtestülete *díszközgyűlésen* elhatározta, hogy felterjesztésben kéri a kormányt, *nyilvánítsa a törvényhozás útján november 5-ét, a Felvidék birtokbavételének első napját, nemzet ünneppé.* — *Szekszárdon* a vármegyeház előtti téren *vitéz Vendel István polgármester* mondott nagyhatású beszédet. — *Baján Ikemény Gábor* evangélikus lelkész *Türr István szobrától* küldte Baja város üdvözletét a visszatért Felvidéknek, *Dunaföldváron* az országzászlót felvonták a magasba és *Petainek* József képviselő felolvasta a község hódoló táviratát, amit *őfőméltóságához* juttatnak el. — *Nyiregyházán* a nagygyűlést *Szohor* Pál polgármester nyitotta meg, majd Dr. *Korompay* Károly főorvos mondott nagyhatású beszédet, *Szegeden Pálfy* József polgármester beszélt tízezerfőnyi tömeg előtt. Utána *Thurázy* Mihály ny. tisztifőügyész tartott nagyhatású beszédet. — *Kiskunmajsán* többezerfőnyi tömeg tüntetett vasárnap. — *Gyöngyösön Náray* Béla főügyész mondott beszédet. — *Vácott Hannauer* megyéspüspök ünnepi hálaadó szentmisét mondott, majd tízezerfőnyi tömeg előtt *Inczédy-Meissner* János polgármester, *Petrovay* Károly őrnagy *és Czemniczky* László beszéltek. — *Salgótarjánban Szente* László TESz elnök olvasta fel a hódoló táviratokat.

— **Három rendkívül erős földrengést jelzett a budapesti Obszervatórium!** Az Országos Földrengési Obszervatórium készülékei *szombaton* 9 óra 56 perckor, 12 óra 03 perckor és *vasárnap* 10 óra 06 perckor *három rendkívül erős földrengést jeleztek.* Mind a három rengés valószínűleg ugyanazon *9000 kilométeres távolságban fekvő helyről ered.* A második rengés alkalmával a műszer legnagyobb kitérése körülbelül *35 centiméter* volt, de az első és harmadik rengés alkalmával is meghaladta a 10 centimétert. *A földrengés az egyes rengések alkalmával Budapesten két és fél óra hosszat tartott.*

— **Orvosi hírek.** Dr. *Fodor* Imre kórházi főorvos és dr. *F. Meisel* Julianna szemorvos rendelőjüket IV., Bécsi ucca 1. alá helyezték. — Dr. *Földi* Elek fogorvos rendelőjét IV., Petőfi tér 3. alá helyezte át. Új telefonszám: 383-142.

— **A volt budapesti 1. honvéd táb. ágyús ezred és az abból alakult tüzérezredek bajtársi köre** e hó 10-én este 8-kor bajtársi összejövetelt tart, az Alkotmány étterem (Vilmos császár út 68.) különtermében.

FELVIDÉKIEK! TÁRT KAROKKAL VÁR A METROPOLE szálloda és éttermei

HONVÉDEK, ELŐRE!

(1938. nov. 6.)

Hős magyar honvédek, Horthy katonái,
Be sokáig kellett e nagy napra várni:
Mikor csúf határok szégyenköre omlik,
S a szabadság fája újra rügybe bomlik.

Most ütött az óra: őszi ragyogásban
Márciusi napfény, tavaszi varázs van,
Búzatermő róna, messzi kéklő hegyek
Szabaddá szépülve felétek intenek.

Hős magyar honvédek, büszkén robogó had,
Vigyétek a földre tiszta lobogónkat,
Hol vitték valaha halhatatlan holtak,
Kik Rákóczi, Kossuth katonái voltak.

Most virágeső vár és nem golyózápor,
Nem jut ki részetek öldöklő csatákból,
Győzött az igazság, mert az Isten ója,
S három szent színünk most annak lobogója.

Vigyétek s tűzzétek ki az ősi rögre
S tegyétek magyarrá újra s mindörökre:
Pozsonytól Munkácsig lobogjon a zászló,
S zendüljön a himnusz, eget-földet rázó.

»Isten és a Haza nevében: Előre.«
Ez a parancs. S a szív mámoros lesz tőle.
Hős magyar honvédek, Horthy katonái,
Nem hiába kellett e nagy napra várni.

Most virágeső vár... Fordulhat a dolog:
Ágyúk szava bömböl, perdülnek a dobok.
Akkor is előre, soha többé hátra,
Míg nem lesz egésszé Szent István palástja!...

Szathmáry István

— **Megtámadták a rendőrt!** Vasárnap hajnalban Óbudán, a *Korona téri Bródy-kávéházban* két ittas ember, *Steinitz* József cukrász és *Heténvi* Károly fodrász összeverekedett a vendégekkel. A kávéház személyzete *rendőrt hívott segítségül*, akire a két ember *szintén rátámadt.* A rendőr szorongatott helyzetében *fegyverét használta, de senki sem sebesült meg.* A dörrenés hangjára odasiető rendőrök szétválasztották a verekedőket, *Steinitzet* és *Heténvit* pedig őrizetbe vették.

— **Házasság.** Negró Elza és Walton Róbert m. kir. járási gazdasági felügyelő Szerencsen házasságot kötöttek.

— **Kirabolták a nyírcsaholyi postahivatalt: a tetteseket elfogták.** *Nyíregyházáról* jelentik: Nyírcsaholy postahivatalából október 6-án betörők körülbelül 10.000 pengőt raboltak el. Az azóta folytatott nyomozás eredményeképpen a csendőrség *Illés* Pál nyírcsaholyi földművest, akinek tettességére nézve kezdettől fogva semmi kétség sem volt, november 5-én *Kocsordon* elfogta. A betörő beismerte tettét és elmondotta, hogy a postatakarékpénztár kis vasszekrényének feltörésénél *Abány* János nyírcsaholyi legény segített neki. Abány, akit most letartóztattak, szintén *beismerte* tettét. A két vallomás alapján az *elrabolt pénz legnagyobb részét megtalálták.* A tetteseket átadták a királyi ügyészségnek.

— **Kevesebb költség, nagyobb meleg** a Salgótarjáni Neo-Perpetuum, Kalor, Rex, Omnia, Lignor szén-, koksz-, fatüzelésű folytonégő kályhákban! Minden jobb vaskereskedésben.

— **Halálos, kettős szerencsétlenség a mohácsi hajóállomáson.** *Mohácsról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délelőtt súlyos kettős szerencsétlenség játszódott le a mohácsi hajóállomáson. A hajóállomás mellett horgonyzott az MFTR egyik uszálya és azon *Dorsics* Máté uszálykormányos négyéves fia játszott. Az esőáztatta uszálypadlón a kisfiú megcsúszott és belezuhant a vízbe. Az apja észrevette és utána ugrott. Hamar utólérte a gyereket, átkarolta s igyekezett ki a partra. A part előtt úgy tíz méterrel *egy örvénybe került és mielőtt még a segítségére siethettek volna, kisfiával együtt eltűnt a vízben. Dorsicsné* az egész jelenetet az uszályról nézte végig és ahogy látta, hogy nincs segítség, lerohant az uszály kabinjába, felhozta a kis kétéves *Mihály* fiúkat és vele együtt *bele akarta vetni magát a Dunába.* Az ott lévők alig tudták ezt megakadályozni. A szerencsétlen asszony *súlyos ideggörcsök között összeesett.* A kihívott mentők beszállították kisfiával együtt *a mohácsi Szent László-kórházba.*

— **Kiss Dezső előadása a felvidéki magyar politikáról.** A Lipótvárosi Társaskör, e hó 9-én este fél 9 órai kezdettel a Felvidék visszacsatolása alkalmából ünnepi társasvacsorát rendez, utána dr. *Kiss* Dezső *»A felvidéki magyar politika«* címen előadást tart.

— **Angol tanulmányutunkon** látottak alapján a legújabb londoni divatú öltönyöket, őszi és téli kabátokat tartjuk raktáron vagy készítjük el elsőrangú munkával mérték után is. Astor ruha, VII., Rákóczi út 16.

PAPLAN

IV., Városház u. 2. Kossuth Lajos ucca sarok.

TEHER

— **A hercegprímás felszentelte a szentimrevárosi plébániatemplomot.** Serédi bíboros-hercegprímás vasárnap délelőtt szentelte fel a szentimrevárosi új plébániatemplomot, amely a főváros, a ciszterci rend és a szentimrevárosi egyházközség híveinek áldozatkészségéből épült *Wälder* Gyula műegyetemi rektor tervei szerint. A hercegprímás reggel 8 órakor érkezett a templom elé, ahol ünnepélyesen fogadták, majd megkezdte nagy papi segédlettel a több mint négy órás templomszentelési szertartást. Ezután ünnepi szentmisét pontifikált, amelyen zsúfolásig megtöltötte a templomot a hívők serege. Evangélium után a hercegprímás szentbeszédben méltatta a templomszentelés jelentőségét. Ez a templom — mondotta — *az igazság háza. Talán soha sem volt szükség annyira az igazság hirdetésére, mint napjainkban, mert hiszen akármerre fordul az ember, akárkivel beszél és akármit olvas, azt tapasztalja, hogy ma legtöbbnyire eltérnek az igazságtól, úgyhogy manapság sokkal nehezebb az igazságot kihámozni mint régebben amikor az emberek megértették a Szentírás szavát: »Legyen a te beszéded igen igen, vagy nem nem.«* A hercegprímás arra kérte híveit, *soha ne forduljanak el az igazságtól, vigyék azt ki a templomból az életbe, mert Isten megköveteli, hogy az általa hirdetett igazságokhoz tántoríthatatlanul ragaszkodjanak.* Végül hangoztatta, hogy *az Isten atyaságára vonatkoztatott testvériséget és egységet kell érvényesíteni a nemzet életében, aki ez ellen az egység ellen beszél, ír, vagy cselekszik, az sem az Istent, sem a hazát nem keresi.*

— **Magyar a magyarért!** *Nagykanizsa OMKE-kerületének kereskedői* minapi 3000 pengős adományukat *5500 pengőre egészítették ki* és betétkönyvben nyújtották át a »Magyar a magyarért!« céljaira a polgármesternek. — *Berettyóújfaluról* jelentik: *Vajay* Károly főispán feleségének, mint a biharmegyei munkabizottság elnökének lelkes felhívására az egész csonka Bihar megye területén *az összes községekben a legnagyobb lelkesedéssel indult meg az adakozás a »Magyar a magyarért!« segélyakcióra.* Bár a gyűjtési akció ma kezdődik, mégis már eddig is *nagyértékű pénz- és természetbeli adományok bejelentése érkezett Uhlyarik* árvaszéki elnökhöz. *Artánd* határszéli község *négy vagon terményt ajánlott fel* az akció céljára.

— **Hajnali bicskázás Kőbányán.** Vasárnap hajnalban *Kőbányán, a Jászberényi út és Onodi út* sarkán lévő kocsmában mulatott *Juhász* Mátyás hentes, *Kertész* Mihály BSzKRt-ellenőr és *Zafkó* Gyula lakatos. Mulatozás közben összeszólalkoztak, majd *bicskázásra került a sor.* Mindhármukat *súlyos késszúrásokkal* a *Horthy-kórházba* szállították.

— **Gyilkolt az éjjeli őr.** *Gyöngyösről* jelentik: Heves községben *Fülöp* János éjjeli őr az egyik kocsmában részegen belekötött *Halmik* Sándor gazdalegénybe. *Verekedés keletkezett, majd az éjjeli őr fegyverével agyonlőtte a 23 éves gazdalegényt, akinek éppen vasárnap lett volna az eljegyzése.* Fülöpöt, a gyilkos éjjeli őrt, *letartóztatták.*

— **Magyarország rádióhallgatóihoz!** A mai, örökké emlékezetes napokban, amikor csapataink bevonulnak a visszacsatolt területekre, a rádió lehetővé teszi mindannyiunk számára, hogy lélekben együtt legyünk felvidéki testvéreinkkel. Mi is felszabadultunk! Boldogabb, nyugalmasabb kor kezdetét ígéri számunkra a békés visszacsatolás! Ünnepeljünk magyar rádió — Orion rádió hangjai mellett!

— **Még van idő!** Sokan, akik eddig nem vettek részt a m. kir. osztálysorsjátékon, most igyekeznek maguknak bizakodást, reményeket szerezni. Sietnek legalább egy sorsjegyet vásárolni! Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye!

KASSA és az egész FELVIDÉK is rendelhet már 115.— pengőért ruhát mérték után. BLUM ÉS TESTVÉRE Váci ucca 31-33. angol úriszabóság.

BUNDÁK RÓKÁK KEPPEK ÉREDETI MODELLEK UTÁN SCHMIDEG IV., PÁRISI-UTCA 3.

A dunaparti BIARRITZ CAFE RESTAURANT a legjobb társaságok találkozó helye!

A Corriera della Sera vasárnapi cikke:

Horthy — a győztes!

Milano, november 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Olaszország egyik világlapja, a milanói *Corriera della Sera*, amely legutóbb gróf *Bethlen* Istvánnak europaszerte nagy feltűnést keltő nyilatkozatát közölte, vasárnapi számában *Horthy Miklós Kormányzóról* ír. A lap vezető helyén megjelent nagy cikk címe: »*Horthy, — a győztes!*« és szerzője *Luigi Morandi*, a lap állandó budapesti munkatársa.

— Holnap délután — így kezdődik a cikk — Magyarország Kormányzója bevonul Komáromba és ezzel *jelképesen Magyarország birtokába veszi azokat a területeket, amelyek visszatérnek a magyar hazához. Ez a bevonulás megpecsételése annak a győzelemnek, amely felleszi életművére a dicsőség koronáját. Horthy Miklós*, amikor a hídon átmegy, kemény hittel és törhetetlen bátorsággal kormányzott hazája számára megnyitja a béke, a jólét és a diadal útját.

Az ő személyében az igazi vezér testesül meg, a magyar földnek igazi fia, a magyar fajtának igazi képviselője.

Amikor kormányzóvá választották, célul tűzte ki: *megvédeni Magyarországot minden belső és külső veszedelemtől, megerősíteni hatalmas nemzetek barátságával, felvértezni új hadsereggel és biztos kézzel vezetni a szabadság és a függetlenség útjain Szent István hagyományainak szellemében. Horthy* Miklós hős volt a tengeren és hős a szárazföldön — *a politikai cselekvés útjain is.*

A *Corriera della Sera* cikke ezután visszaemlékezik *Károly* király restaurációs kísérletére és idézi *Horthy* kormányzó akkor mondott szavait: »Kötelességem Felséged tudomására adni, ha fegyveresen akarna bevonulni Budapestre, Magyarország végleg megszűnne létezni.«

— A király erre elhagyta Komáromot, ahová ma *Horthy* Miklós bevonul — így folytatódik a cikk. — Akkor

a kormány élén gróf Bethlen István állt, hogy új Magyarországot teremtsen hajlíthatatlan és acélos erővel,

mint az a kar, amellyel *Horthy* kormányzó a nemzet vitézeit felavatja. A bécsi döntés, amelynek eredményeképpen a magyar katonák a Duna felől a Kárpátok lábáig menetelnek, nemcsak a kormány munkájának eredménye, mert *a kormány mindig Horthy Miklós politikájának végrehajtója. A Kormányzó bátor és előrigyázatos, lojális és erős férfiú és ezeket az erényeket mindig átvitte miniszтereire, tábornokaira és a nagy magyar tömegekre.*

A református Kormányzó mellett ott áll hitvese, aki katolikus vallású. Egyforma áhítattal ünnepelték meg mindketten Szent István, Magyarország első királya halálának kilencszázadik évfordulóját. Amikor a nagy király jobbját körülhordozták a magyar földön, ez a közeli felszabadulás előhírnöke volt.

Horthy Miklós, aki katona és politikus, hívő lélek igazi atyja népének, valódi vezére nemzetének.

Ő volt az, aki *Bethlen* István grófot miniszterelnök korában ösztönözte, hogy *Mussolinihez*, Olaszország vezéréhez utazzon és hogy Magyarország Olaszországgal barátsági szerződést kössön. Ő küldte Rómába *Gömbös* Gyula volt miniszтereinököt, hogy bensőségesebbé tegye az olasz-magyar kapcsolatokat és ő küldte Gömböst Berlinbe *Hitler* vezérhez és kancellárhoz. *Horthy Miklósnál senki sem hitt inkább a Róma-Berlin tengely erejében és ő akarta, hogy kormányai politikájukat ehhez a tengelyhez kapcsolják.*

A cikk végül megemlékezik Horthy kormányzó tavalyi látogatásáról az olasz királynál és császárnál és így végződik:

Kánya diplomáciai munkáját és Imrédy kormányelnök tevékenységét mindig Horthy kormányzó támogatta és buzdította,

hittel a magyar igazságban és abban a békében, amely az igazságon alapul és amelynek eljövetelét Mussolini megjósolta.

Százezernyi tömeg tombolva éltette a Kormányzót

és tisztelgett az országzászló előtt

(A Reggel tudósítójától.) A Szabadság tér felé vonultak fel vasárnap a magyar nemzeti társadalom egyesületei és Budapest közönsége, hogy résztvegyenek *az Országzászlónál tartandó ünnepségen* és, hogy tanuja legyenek annak *az évek óta várt pillanatnak*, hogy

az országzászló, ha csak egy hétre is, fölrepül a zászlórúd csúcsára.

Félnégy óra felé gyülekezni kezdtek az előkelőségek, köztük gróf *Takách-Tolvay* József, báró *Lukasich* Géza ny. altábornagy, vitéz árvátfalvi *Nagy* István, *Mayer* János nyugalmazott miniszter. Valamivel félnégy óra előtt vonultak fel

a frontharcosok, a rokkantak, a Turul, az Emericana, a Hungária bajtársi egyesületek, a leventék, a KANSz, az EMSzO-mozgalom csoportjai, a vasutasok, a Beszkárt-alkalmazottak, a Felvidéki Egyesületek Szövetsége, a cserkészek.

Az országzászló virágokkal elhalmozott talapzatán már ott állott két *göböljárási* gazda. Ipolyságról hoztak magukkal egy keresztet, melyet *a csehek vámsorompó fájából ácsoltak össze az ipolysági magyarok és Göböljárásnak adták át* viszonzásul a nekik küldött országzászlóért.

Félnégy órakor pontosan a zenekar játszani kezdte a Himnuszt. Pillanatnyi csend után

Takách-Tolvay József gróf

állott a zászló alá.

Tegnap délelőtt tíz órakor megkondultak *a magyar harangok*, — mondotta — hogy hirdessék:

húszéves álmunk részben beteljesedett és Magyarország kormányzója személyesen vezette át hűséges katonáit Komárom Dunahídján. Örülnünk kell, de megelégedve nem vagyunk.

Éljen a Felvidék felszabadítója, a magyarság nagy vezére, vitéz nagybányai Horthy Miklós.

A Frontharcos Szövetség vezérének szavaira *tomboló éljen zúgott fel a Szabadság téren*, majd *Urmánczy* Nándor lépett a mikrofon elé és felolvasta az országzászló parancsot.

— Minden országzászló — mondotta — *egy hétig maradjon az árbóccsúcson, aztán újból félárbócra kell vonni, hogy tovább hirdesse:*

ez az ország meg nem nyugszik, míg a trianoni béke egész terjedelmében semmivé nem válik.

Urmánczy után *Tasnádi Nagy* András, a NEP elnöke mondott köszönetet, a baráti hatalmak vezéreinek, majd *Arady* János, a *Nemzeti Diákszövetség* nevében köszöntötte nagy barátainkat. *A gyűlés a Szózat* eléneklésével *ért véget.* De a tömeg *ezután sem oszlott fel, a kormányzót és Imrédy Bélát éltetve vonult végig* a kivilágított esti pompájú Budapest utcáin.

Kirakatokat fosztogatnak, járókelőket ütlegelnek Pozsonyban

Pozsony, november 6.

(A Reggel tudósítójától.) A pozsonyi magyarság a bécsi döntés estéjén lelkes tüntetést rendezett *a magyar katonai delegáció szállása, a Carlton-szálló előtt és tízezer főnyi tömeg követelte Pozsonynak Magyarországhoz való csatolását.*

A pozsonyi rendőrség lovasattakkal és gumibotokkal rohamozta meg a tüntetőket s végül csak öntözőautókkal tudták a tüntető magyarok tömegét szétverni.

A bécsi hírek beérkezte után kiürültek a vendéglők, a magyarok szomorúan összebújtak és várták a *fenyegető bosszút*, amely nem maradt el. A csehek még ma is abban a benesi eszmekörben élnek, hogy súlyos igazságtalanság történt velük, a szlovákok is megfeledkeztek csehgyűlöletükről, csak úgy mint a csehek arról, hogy október 6. óta menynyi borsot törtek a szlovákok az ő orruk alá, *s közös erővel estek neki a magyaroknak.*

A rendőrök szeme láttára ütlegelték az uccán járó magyarokat, mindenkit, aki magyar szót ejtett ki a száján.

A szlovák diákság tüntető felvonulást rendezett és a »nemzeti fellángolás« hevében hajnali három óráig *sorban verték be a magyar és zsidó üzletek kirakatait, közben elemeltek mindent, ami a kezük ügyébe akadt. A csallóközi magyarok* azzal válaszoltak, hogy

beszüntették az élelmiszerszállítást Pozsonyba,

úgyhogy esütörtök reggelre már nem volt a reggeli kávéhoz teje a pozsonyiaknak. Ez a durva és kíméletlen üldözés beköszöntője kívánt lenni annak, mi vár a Pozsonyban és a szlovák területen megmaradt magyarságra, amelynek újabb szenvedések között és összeszorított fogakkal kell várnia, *amíg a bécsi egyezményben kikötött jogait respektálni fogják.*

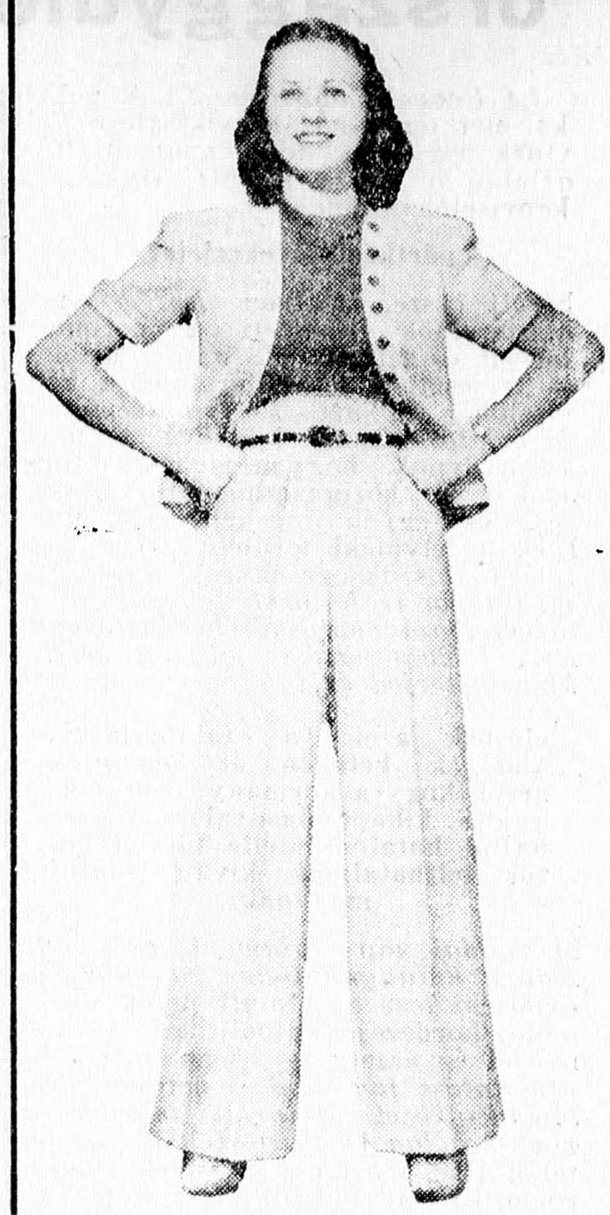

Megint a mienk!

DEANNA DURBIN

legújabb vígjátéka:

ELSŐ TAVASZ

Gyártási vezető:

JOE PASTERNAK

Férfi főszereplők:

Douglas Melvyn

Jackie Cooper

MA ESTE ½10-KOR DÍSZBEMUTATÓ

FORUM

VICTORIA SÖRÖZŐ

Perlini tér 5.

Tóth Böske

november

új műsorral

Lakatos Tóni

és Misi muzsikál

SANGHAY BAR

Horthy Miklós út 60.

Tel. 257—430.

LÁZÁR LILLA dalköltőnő, Rácz Baba és Kúti Kató énekelnek. Sásdy jazz-trió, reggel 5-ig tánc. Vasár- és ünnepnap d. u. 5-órai tea!

Kik lesznek a magyar országgyűlés új tagjai?

(A Reggel tudósítójától.) A politikai élet ma a hazába visszatérő Felvidék jegyében indul meg. Hétfőn délután öt órára *Kornis* Gyula, a képviselőház elnöke

pártközi értekezletet

hívott össze, amelyen *Imrédy* miniszterelnök ismerteti a kormány terveit és céljait. Másnap — kedden — terjeszti a miniszterelnök a képviselőház elé azt a *felhatalmazási javaslatot*, amely lehetővé teszi a kormánynak, hogy megtehesse mindazokat a közigazgatási, törvénykezési és egyéb intézkedéseket, amelyek a felvidéki területek visszacsatolásánál szükségesekké válnak, — *még akkor is, ha azok egyébként a törvényhozás hatáskörébe tartoznak. Ez a felhatalmazási javaslat másra ki nem terjed és így*

elesnek azok a találgatások, amelyek heteken át keringtek arról, hogy a kormány az országgyűlés kikapcsolásával a végrehajtói hatalom mellé törvényhozói teljhatalmat kíván adatni magának.

A szerdai nap parlamenti eseménye Kánya külügyminiszter nagyszabású expozéja lesz az elmult hetek történelmi horderejű külpolitikai eseményéről és amely — úgy tudják — *útmutatást fog adni a magyar diplomácia közeli és távoli feladataira vonatkozólag is.* Csütörtökön szünetel a Ház, mert a képviselők nagyrésze Kassára utazik, hogy ott legyen honvédsapatainknak Rákóczi városába való bevonulásánál és *elzarándokoljon a kassai Dómba a hazáért és szabadságért mindent feláldozó hős fejedelemnek márványkoporsójához.*

A felszabaduló területek megszállása csütörtökön vagy pénteken befejeződik. Nyomban ezután törvényjavaslatot terjeszt a kormány a Ház elé, amely egyrészt *a visszatérő Felvidék törvényhozási képviseletéről gondoskodik, másrészt lehetővé teszi a Felvidék ügyeit intéző tárcanélküli miniszter kinevezését.*

A Felvidék első minisztere Jaross Andor lesz, felvidéki kormánybiztosokká pedig valószínűleg Bartal Ivánt, báró Shell Pétert, Hevessy Lászlót és Korláth Endrét fogják kinevezni.

A felhatalmazási javaslat és a Felvidék országgyűlési képviseletéről szóló javaslat törvényerőre emelkedése után *a magyar törvényhozás új tagjai lesznek Füssy Kálmán, Pajor Miklós, Szilassy Béla, Turcsányi Imre volt szenátorok, Jaross Andor, Szüllő Géza, Holota János, Korláth Endre, Porubszky Géza* volt prágai képviselők, továbbá *Giller* János, *Gürtler* Dénes, *Ortutay* Jenő, *Salkovszky* Jenő, *Virágh* Béla és *Vozáry* Aladár volt pozsonyi tartománygyűlési képviselők. *Esterházy* János gróf vezetésével a prágai parlament magyarpárti tagjai maradnak *Nits* Andor, *Petrasek* Ágoston képviselők és *Hokky* Károly szenátor és pozsonyi tartománygyűlési képviselő marad *Koncsek* György, akiknek választókerületeit a bécsi döntőbíróság ítélete nem adta vissza Magyarországnak.

Százával toloncolják ki a csehek a magyar anyanyelvű és magyar állampolgár zsidókat

Komárom, november 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombatról vasárnapra virradó éjjel a cseh hatóságok a Szlovákiában maradt két nagyobb városból és környékéről,

Nyitrából és Pozsonyból százával toloncolják a Magyarországhoz csatolandó területre azokat a zsidókat, akik vagy magyar állampolgárok, vagy az átcsatolandó területre illetékesek, vagy azért, mert nem titkolták magyar érzelmüket.

Elég volt egy kirakatnak piros-fehér-zöld szalagokkal való díszítése, hogy *kereskedőket mindenükből kifosztva, lakóhelyükről eltoloncoljanak. Pozsonyban a zsidó kereskedők boltjait, amelyeknek kirakatait már összetörték és kifosztották, bezárták, lepecsételték és az üzlettulajdonost a Csallóköznek olyan részébe szállították, amelyet a legközelebbi órákban már magyar csapatok fognak megszállni.*

Nyitrán és környékén a csehek ötszáz zsidót fogtak össze az éjjeli órákban, pénzüket és értékeiket elvették s azután Érsekújvár környékére toloncolták őket.

Nyiltan hangoztatják, hogy végig az egész határ mentén megismétlik ugyanezt: ahogy 1919-ben a magyarokat, úgy toloncolják ki marhavagónokban a zsidókat. Ez az eljárás

durva megsértését jelenti a bécsi döntőbirósági határozatnak,

amelynek értelmében az *állampolgársági és optálási* ügyeket *később fogják rendezni.*

Fegyveresen is megteremtjük a közös lengyel-magyar határt!

— üzeni a lengyel tisztek szövetsége

Varsó, november 6.

A poznani tartalékos tisztek és altisztek szövetsége nagygyűlést tartott, amely határozatilag fejezte ki aziránti készségét, hogy fegyveresen is segíti a magyar ügy győzelemre juttatását és a közös lengyel-magyar határ megteremtését.

Pilsudski marsallról nevezik el Munkács főuccáját

A Lengyel Távirati Iroda munkácsi jelentése szerint *a csehek megkezdték a város katonai kiürítését.*

Ugyancsak a Lengyel Távirati Iroda jelenti, hogy a munkácsi magyar nemzeti tanács elhatározta, hogy *a város egyik főuccáját Pilsudski marsallról nevezi el.*

— **Griger Miklós emléke.** Dr. *Griger* Miklós apátnak, az egyesült kereszténypárt volt országgyűlési képviselő-tagjának sírjára a *sóskúti* temetőben koszorút helyeztek *Lendvai* István volt nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Nemzet főmunkatársa, *Katona* Jenő, a Korunk Szava szerkesztője és dr. *Kern* Aurél, Griger volt politikai titkára.

(A Reggel rossz filmet nem dicsér.)

Véleményünk a két filmjéről

* * 1/2
Beszállásolás
Atrium, Décsi, Corso
Végre!

Ez igen! Ez az a magyar film, amely kedves, vidám, szellemes, ötletesen fotografálták és a meséje sem kérődzi vissza a már százszor látott szövegkönyv pecsenyét. *Szlatinay* Sándor, a rendező és a zeneszerző igazán kitett magáért és — a magyar filmért! Ezt a képet (egy-két henye jelenet kivágásával persze) nyugodt lélekkel be lehetne mutatni akár Hollywoodban is. Szlatinayék és a két szerző: *Aszlányi* Károly meg *Nóti* Károly valahogy megtalálták a *jellegzetesen magyar filmizt!* Nem hacacáréznak, csak akkor cigányoznak, ha muszáj, és azok a jelenetek is, amelyekben a falusi nép szerepel, hitelesek és okosak. (Külön emlékezetünkben maradt a nagyapja lába közül előkukucskáló citromszószke kislány két nagy kandi szeme.) A film hősnője *Szeleczky* Zita, aki — ne vegye rossznéven — többet ad, mint amennyit reméltünk. Kedves, kislányos és vannak pillanatai, amelyekben — *Annabellára emlékeztet. Páger*, hadnagynak kissé laza és görbehátú, de csöndes és szótlan szerelmesnek nagyon jó. *Bilicsy* ugyanolyan jó volt, mint *Kabos*. Kabost dicsérni pedig szószaporítás. *Rajnay* tempós, hamiskás, deresedőfejű huszárezredese *a megtestesített »régi jó idő«. Ladomerszky* pattogó és migrénes mamája és *Vizváry* mindent fordítva csináló jóságos nagynéuije briliáns alakítás. A Falus-produkciónak komoly sikere van.

≈

* *
„Vihar Texas felett"
Omnia
Sürített vadnyugat

Az amerikai marhatenyésztők a »cattle-rancherek«, mindennel megbirkózó küzdelme! Gyermekkorunk regényes hősei elevenednek meg előttünk és szivszorongva figyeljük sorsukat, megijedünk, ha bajba kerednek, s ujjongva fogadjuk győzelmüket. A történet az észak-dél háborúja utáni zavaros időkben játszódik le. Az északiak súlyos adókat rónak a déliekre, úgy, hogy ezek inkább a legborzasztóbb megpróbáltatásokon keresztül, de átmentik vagyonukat Mexikóba. (Amint egy tízezres csordát hóviharban, homokviharban, az indiánok gerillaharcai közben terelnek dél felé... Nem hisszük, hogy valaki is elfelejtené azt a csodálatos képet, amikor ezernyi és ezernyi marha, tágulo orrlyukkal, rémült, vérbenforgó szemmel tört keresztül a Rio-Grande-n. Ez a történés, ez a mindenen keresztülörő, izzó akarat teszi nagyszerűvé a filmnek jónéhány jelenetét!) Kár, hogy a történések szaggatottak és sok helyen összefüggéstelenek. A színészek kitűnőek! Van egy köztük, akinek a nevét nem találtuk a szinlapon, Chakewala, olyan portrét ad, amilyet keveset láttunk!

≈

* *
„Egy mozgalmas éjszaka"
Rádius
Sacha Guitry!

Uj *Sacha Guitry!* Mint ahogy minden Sacha Guitry-film, úgy ez is igyekszik megrohanni bennünket *ötlettel, újszerűséggel, szellemmel, finomságokkal. Mentől több újszerűséggel!* A filmnek tulajdonképpen csak úgynevezett belső témája van, találó címmel úgy is lehetne nevezni, hogy *»az inas szerelmi lélektana«.* Egy inasról van ugyanis benne szó, akinek az a *lelki baja, hogy minden úrnőjébe beleszeret és kizárólag az úrnőjébe szeret bele!* Egy ilyen úrnőszerelem *éjjeli álombeli és nappali való-*

A jövő héten
Kezdődnek a m. kir. osztálysorsjáték
2-ik osztályának

a húzásai. Ezren és ezren lettek már gazdagok egy sorsjegy által.
Kísérelje meg Ön is!
Akinek van sorsjegye,
ne mulassza el a húzás előtt megújítani,
Különben minden joga elvész!

Megújítási árak (eddigi résztvevőknek)		Vételárak (új résztvevők részére)	
Egész sorsjegy	28 P	Egész sorsjegy	56 P
Fél sorsjegy	14 P	Fél sorsjegy	28 P
Negyed sorsjegy	7 P	Negyed sorsjegy	14 P
Nyolcad sorsjegy	3½ P	Nyolcad sorsjegy	7 P

Azonkivül **fizetendő** az előírt **30** fillér

ságos viszontagságait tárgyalja a film, amelynek legtanulságosabb része a konyha köztársaságának leleplezése: hogy szakácsnő, szobalány és inas, egyszóval a »személyzet« milyen kettős arcot mutat és milyen kettős életet él odabenn az uraság lakosztályában és kint a konyhában. A téma tehát nem egészen új, de Sacha Guitry mégis mesterien oldja meg a feladatát! Nagy, talán a legnagyobb francia színész és különösen a részletekben briliáns darabíró. A vacsorajelenet felejthetetlenül életteljes és mulatságos. *Arletty* remek párizsi szobalány és *Alice Delond* tökéletes egy süket dáma szerepében. Egyébként kissé *egysikú* a dolog és általános, úgynevezett *kirobbanó közönségsikerre nem igen számithat.*

≈

* *
„Csók és gong"
Kamara
Szórakoztató

Ugy éreztük magunkat, mintha odahaza, barátságosan fütött kályha mellett, jó cigarettával a szájunkban kedves, minden problémától mentes angol regényt olvasnánk. Egy fiatal férfi történetét, aki szegénynek születik, felfedezik róla, hogy boxtehetség, sikereket ér el, gazdag lesz és elveszi a még gazdagabb menedzser lányát. Néha felvillan ugyan egy-két borús esemény is, de az is csak arra kell, hogy az előre várható házasságot még boldogabbá tegye. A fiatalember, Robert Taylor, kedves, közvetlen és nagyon rokonszenves.

≈

*
„A milliomos csavargó"
Scala
Felemás!

Ugy váltakoznak ebben a filmben a ragyogó és lehangoló jelenetek, mint szeszélyes tavaszi napon az eső és a napsütés. Egy milliomos megúnja a pénzére vágyó barátok társaságát és felcsap csavargónak, hogy megismerje, milyen is az az önzetlen szeretet. De nem lenne igazi amerikai film, ha ezt ki nem szaglászná egy riporter és nem csinálna belőle hatalmas szenzációt azzal a felhivással, hogy aki a csavargóruhában kóborló milliomoson önzetlenül segit, egymillió frank önzetlenségi jutalmat kap. Ahogy az emberek körülrajongják az útjukba kerülő leggpiszkosabb csavargót is, ahogy erre a hirre megindul a csavargók beözönlése és ahogy maga a rendőrfőnök pezsgővel kinálja a saját külön milliomosnak vélt csavargóját, ez valóban kitűnő! De innen kezdve sablonos, egészen a kényszer happy-endig. Warner Baxter csavargója meglehetősen egyszinű, míg Peter Lorre együgyű öngyilkosjelöltje nagyszerű alakitás. A gombszemű, örökké mosolygó Marjorie Veaver megremegtette a legridegebb szíveket is!

KÖLCSÖN IS AD alkalmakra **hermelin-belépőt, bundát, keppet** személy díjért
PALUGYAI Győző Viktor **SZŰCS** kölcsönosztálya **IV, Bécsi u. 5**

Reggeli levél

Három színház keresi a sikert

Magyar Szinház: Démon

Egy csontkeretes pápaszem »rangrejtettsége« mögé menekült ifjú kékharisnya a főpróba alatt folyton ezt suttogta a hátam mögött: »A sánta ördög... a sánta örlög...« Nem is csodáltam, hogy ez a Molière tollára méltó édes gyermeknek nagyképűség »fölfedezte« Le Sage Alain René halhatatlan sánta ördögét, mert hiszen — a színpadon is őt emlegették: Asmólit, aki egy kíváncsi diák kedvéért felemeli Madrid háztetőit és megmutatja: mi minden rejtőzik alattuk? Mauriac az emberi test színpompás háztetejét emeli föl és mutatja meg: mi van alatta? Nyugtalan kutató-ösztönének tárgya, mióta csak tollat vett csontos, hosszukás ujjai közé, ez az ismeretlen földrész: az emberi lélek. Harcaival, konfliktusaival, szövevényeivel, labirintusaival, végnélküli ösvérdejével, útvesztő lápjaival, rémeket rejtő bozótjaival. François Mauriac, aki már 54 esztendős, csak regényeket írt idáig. A látszatra mindig más-más mese, más-más téma alatt örök mesét mond és örök témát ír: a jónak és rossznak küzdelmét, a démonnak harcát Isten ellen, a lelkiismeret birkózását a megkísértetéssel. Az emberi léleknek ez az átható tekintetű, finomujjú anatómusa most szokatlan látványban részesít bennünket: még arra is képes, hogy regényírói erényeit és epikai művészetét hiánytalanul átmentse a színpad egészen ellentétes dimenziói közé. A felsőbbrendű ember aktiv kereszténysége szólal meg Mauriac nagy regényeiben, a »Desert de l'amour«-ban, a »Genitrix«-ben, a »Le fleuve de feu«-ben és a »Le baiser aux lepreux«-ben. A »Desert de l'amour«-ban apa és fiú szerelmi összeütközését írta meg — a »Démon«-ban anya és leány szerelmi összecsapását. A szemünk előtt, a fölszínen vajmi kevés történik itt! Éppen úgy, mint Mauriac regényeiben. A dráma a szavak mélyén izzik, szikrázik, feszül és robban. Az anya fölhasználja az ősi kastélyba beférkőzött démon, egy felemás lelkű, kicsapott pap lövendék szuggesztivitását, hogy az az őt mohó vággyal szerető démonikus modern Tartuffe beszélje rá viruló 17 éves leányát a kolostorra, mert a lány rügyező szerelme útjában van a hervadó szépségű asszonynak. Megrázó ennek a fölkavart anyai léleknek a drámai képmása! Különösen azt a folyamatot ábrázolja Mauriac a művészet igézetével, mikor az asszony látszatra, a szavak fölszínén, megadja magát a sorsának, átengedi leányának szerelmesét, de mi döbbenten érezzük, hogy az égi kegyelem elhagyta ezt a lelket és ez a lélek reménytelenül vergődni fog tovább a föld poklában... Megkapóan érdekes a démon portréja: ez a Notre-Dame erkélyéről elszabadult, eleven életté tüzesedő gótikus rémalak, ez a kőből faragott chiméra, aki azonban nagyon is érthető, nagyon is emberi és nagyon is realitás. Mauriac, a vékony, halovány-barna bőrű, magashomlokú délszaki arisztokrata, egy Velasquez-lovag és egy középkori aszkéta barát keveréke, a színpadon sem hajlandó lemondani előkelő eszközeiről. De megnyeri a csatát az összes mai dráma-szabászokkal, jelenet-gyorstalpalókkal, párbeszédszögecselőkkel és irodalmi golyóscsapágy-olajozókkal szemben! Maka y Margit az íróhoz méltó művészettel játssza az anyát. A megmegszakadó mondatok, az elhalkuló szavak, a fél-lélegzetek, a márvánnyá dermedő arcban lángoló szem lenyűgözően fejezi itt ki a mauriaci dráma legbensőbb lényegét: azt, amit a szó csak jelez és ami a szó mögött éli a maga fülledten drámai életét. Földényi valóban démonikus sugárzású alakot formál a címszerepben. Kár, hogy túlzásokba téved. Az intrikus régi típusát használja fel, egy modern Quasimodo lárváját húzza az arcára. Somló Valériának van egy-egy szép, őszinte hangja, de nem tudja kiárasztani magából a bűvös emanációt, amellyel Mauriac fölékesítette ezt a szerepet. Perényi elragadóan kedves, józan, egyszerű, egészséges és vonzó az angol fiú életteljes alakjában. Simor Erzsébet egy-egy őszinte, szép szívhangot pendít meg. Vándory, Dávid és a két kis Ruttkai-testvér igen jók. Unor díszlete nagyszerűen érzékelteti a hely hangulatát.

Pesti Szinház: Művészpár

Fodor László a kulisszák világát ábrázolja új darabjában. Az izgalmas titkot, amely után lihegő kíváncsisággal tört et a színházjáró: mi van ott belül, a vászon mögött? Az Intim Pisták mesterségének örök tápláléka, fenntartója, életeleme az a kotnyeles kíváncsiskodás, amely azóta él az emberekben, mióta csak színház van a világon. Számító, ravasz színpadi mesteremberek éppen ezért szolgálják ki a publikumot ilyen »színpad a színpadon« és »játék a játékról« darabokkal. Fodor becsvágya azonban nem akarja alpári módon kiszolgálni ezt a tömegkeresletet, mint sok író megteszi, hanem a sokkal izgalmasabb műhelybe vezeti el a nézőt: a színészlélek forró kulisszái mögé. Finoman, szellemesen, játékosan teszi ezt: megmarad a fölszínen, ahol mondatok csillámlanak, fordulatok kápráztatnak. Érinti inkább a témát, átsiklik a szakadékok fölött és nem mélyíti el ezt a gyötrően érdekes, soha ki nem meríthető, nagy lehetőséget kínáló tárgyat, nem aknázza ki a színészlélek örök tragikumát: azt, hogy amikor a színész őszinte akar lenni, akkor is önkéntelenül a más szavai, a régi szerepek mondatai tódulnak az ajkára. Mert a színész lelkét, a színész életét megmérgezik a szerepei: megmérgezi a komédia! A színész örök paradoxonját érinti darabjában Fodor: azt a nagy kérdést, hogy mikor lesz véres valósággá a komédia, és mikor színesedik, vagy fölszínesedik komédiává az, ami pedig véres valóság? Az asszonyt igazán fojtogatja a színész, mialatt a szobaleány nyugodtan nézi a jelenetet, mert, persze, a nagyságáék megint próbálják az új szerepet. Az asszony pedig »megjátssza« a fulladásos halált: szederjes lesz az ajka, elkékül az arca, még a keze is kihűl. A férfiban, aki pedig igazán fojtogatja a feleségét és kétségbeesetten ordít fel, »megöltem őt!«, — most föltámad a komédiás szakmabeli érdeklődése, mindent elfelejt és csak azt kérdezi: »Te, hogyan csináltad ezt? Hiszen még a kezed is kihűlt!« A Goncourt-fivérek halhatatlan Julie Faustin-je jut az eszünkbe, aki őrjöngő kétségbeeséssel nézi férjének, a tetanuszban vergődő fiatal angolnak a haldoklását. De azután fölszáradnak a könnyei, megfeszül minden idege, a szeme kidülledve figyel: oh, milyen érdekes ez, még sohasem látott tetanuszos haldoklót... hogy torzulnak el az arcvonásai!... És elkezdi a tükörben utánozni a haldoklót, akit pedig halálosan szeret. De nem tehet róla: színész...! Mezey Mária sokrétű egyéniségének, gazdag életű arcának, idegdrámákra hangolt nagyszerű alakítóképességének egész pompáját kiragyogtatja a színésznő szerepében. Pager a komédiás körvonalait kitűnően látja. Egy kis enyhe ripacs-zamatot is érzünk a játékából. Ez kedves! De a nagy szenvedélyek kifejezése nem tartozik az ő leghálásabb föladatai közé! Básthy igen jó. Hasonlóképpen Ladomerszky Margit, Gárdonyi, Pártos Erzsi, Bárd és Peti. Tarnay rendezése kiváló munka és Vörös díszletei szépek.

A selyemfényű
DURDILLY AJAKRUZS
2.— P-ért kapható a szaküzletekben

Nemzeti Kamara Szinház: Országút

A darabot Jean Jacques Bernard írta. Megmondjuk őszintén: ha már Jean Jacques, akkor inkább legyen — Jean Jacques Rousseau! Nem azért, mintha éppen egyetértenénk ezzel a régmult franciával, akinek a világ szemléletétől elfordulunk. De mindenesetre különb legénynek tartjuk még eltévelyedéseiben is, mint ennek a fakó, sápadt, vérszegény kis darabocskának a hasonló keresztnevű szerzőjét. Főszereplője tulajdonképpen maga a kanyargós bourgognei országút, amelyről álmodozni lehet. Az út, amelyen egyszer majd el fog jönni a mesebeli herceg, akiről apa és leánya ábrándoznak. Ez a téma jó anyag volna egy költő kezében, derekas regényt is lehetne belőle írni. De dráma még egy sokkal különb, még egy irodalomtörténeti Jean Jacques sem formálhatna belőle! Bágyadt jelképek támolyognak ezen az országúton, ki nem bontakozó lelki konfliktusok ködalakjai tévelygenek az ablak előtt és a nézőtéren szétterül észrevétlenül, de annál gyorsabban a dermesztő unalom. Szörényi Éva azonban elbűvölő bájossággal és érzelemgazdagsággal játssza az ábrándos leányzót. Gózon olykor megrázó tud lenni az Ibsentől kölcsönkért ábrándkergető apácafigurájában. Lehotay férfias és nemes rezignációjában megindító. Apáthy siheder-kedvessége derűs színfolt és Berky Lili meggyőzően ábrázolja a hétköznapok szilárd földjén oly egykedvű szívóssággal dolgozó-rakosgató polgárasszonyt. Major Tamás, a játékmester, kézszorítást érdemel az előadás gondosan kidolgozott tempójáért, a párbeszédek finom vonalrajzáért.

Balassa Imre

* **Gergelyffy Gábor** szerkesztésében megjelenő Magyar Muzsikus zenei újság új számában a művészi, irodalmi és zenei világ előkelőségei szerepelnek!

9-es sláger!

1. Márai Sándor kritikája az októberről.
2. Bethlen Margit grófnő interjúja Bajor Gizivel.
3. Tolnay Klári életregénye képekben
4. Móricz Zsigmond revűje.
5. Erdős René novellája.
6. Hatvany Lili szigorú mozikritikája.
7. Egyed Zoltán beszélgetése Harsányi Zsolttal.
8. Urak ankétja a Hölgyek új frizurájához.
9. A »Ragaszkodom a szerelemhez« című Bókay darab teljes szövege

a SZINHÁZI ÉLET e heti új számában.

Rádióműsor. Színes gyermeklap. Kótamelléklet.

A SZEZON KÁPRÁZATOS, TÁNCOS, ZENÉS, MÓKÁS ATTRAKCIÓJA

A REGGEL SPORTJA

ARÉNA

Tschammer und Osten, a németbirodalmi sport vezére és Karl *Diem*, a német olimpiai bizottság főtitkára, meleghangú levélben üdvözölte *Prém* Lóránd dr-t és *Misángyi* Ottó dr-t abból az alkalomból, hogy az Országos Testnevelési Tanács vezetését átvették. *A két német sportvezér sok szerencsét kívánt munkásságukhoz.*

*

Vitéz *Kemenessy* Sándor, a Ferencváros főtitkára expresszlevélben közölte a *Kassai Atletikai Club* vezetőségével, hogy december 4-én vagy 8-án a Ferencváros boldogan játszana a KAC kitűnő csapatával. *Ilevánsképpen tavasszal Budapestre hívják a Kassai Atletikai Clubot!* A Ferencváros, Magyarország bajnokcsapata, mindig népszerű volt a Felvidéken is és népszerűségéből a cseh megszállás alatt sem vesztett.

*

Az egyik legszebb magyar sportlady, *Ferenczi* Ida asztaliteniszező bajnoknő, kitűnő teniszező, Muráti Lili tréningpartnere tavaly *Ungvárra* ment férjhez *Rozgonyi* Bélához, az ungvári Astoria-étterem és kávéház tulajdonosához. *Ferenczy* Ida félévvel ezelőtt azt írta *A Reggel*-nek, hogy a sporttal nem hagy fel, részt vesz majd a magyar versenyeken. Levelét azzal fejezte be, hogy: *»Magyar lány voltam eddig, magyar asszony maradok továbbra is«*. Azóta sok minden történt és Ferenczy Ida most a szüleihez intézett levelében örömmel tudatja, hogy *már készítik a nemzetiszínű kokárdákat és virágcsokrokat a magyar honvédeknek.* A sportszövetségek pedig boldogan várják vissza *Ferenczy* Ida bajnoknőt.

*

Botond Évi és Györgyi, a két kiváló magyar műkorcsolyázó, ezúton közlik *A Reggel* olvasóival, hogy november 12-én, szombaton este hat órakor a londoni rádióban az egyik speaker-rel beszélgetnek. Egyébként ez a rádióelőadás is mutatja, hogy a kedves, szép, tehetséges lányoknak *milyen nagy sikerük van a szigetországban.*

*

Multkor megírtuk, hogy a *Rákospatak* nem akar vizet szolgáltatni a műjégpályának. Elégtétellel közöljük, hogy a Rákospatak csatornáinak nyomán a műjégpálya gépei megindulhattak és *hétfőn* megkezdhetik a szezónt a jégsport hívei is. A főváros illetékes bizottsága azonnal intézkedett. És ez természetes is, *sohsem szenvedhet kárt a sport ott, ahol Szendy Károly a polgármester.*

*

A sportköröket sokat foglalkoztatta az a kínos affér, amely *Égner* Kálmán játékvezető és *Szabó* Péter tréner között történt. Égner Kálmán a Játékvezetők Testületéhez küldött *jelentésében* elmondotta, hogy a mérkőzés után Szabó Péter *bejött* az öltözőjébe, ahol meglehetősen *brüszk* és *goromba* hangon felelősségre vonta hogy a Bocskai javára egy 11-est nem adott meg. Erre Égner mondott valamit, *természetesen ő sem beszélt nemzeti kaszinói stílusban*, de kijelentése nem annyira Szabó trénerre, mint inkább *magára a 11-esre vonatkozott.* Erre történt, hogy a tréner *»parasztnak«* titulálta a futballbírót, mire Égner *torkonragadta* őt, majd ki akarta tuszkolni az öltözőjéből. Szabó nem hagyta magát és *inzultálta a játékvezetőt*... Nagyon sajnálatos, hogy a mai időkben egy 11-es körül ilyen incidensek keletkezhetnek. A Játékvezetők Testülete *Égner* Kálmán működését azonnal felfüggesztette és *addig nem vezethet mérkőzést, amíg az ügy nincs tisztázva.* Az *Aréna* mindentől függetlenül megállapítja, hogy *Szabó ment be Égner öltözőjébe* és nem Égner került Szabóékhoz.

*

Misángyi Ottó dr., az OTT főtitkára központi irányítása mellett készülődik a magyar sport a felvidéki sport bekapcsolására. Misángyi felszólította a szövetségeket, hogy lépjenek érintkezésbe a felvidéki sportegyesületekkel. *A felvidéki sport néhány vezetőjét — értesülésünk szerint — az Országos Testnevelési Tanácsba is meghívják.* Misángyi Ottó dr. kijelentette *A Reggel* munkatársának, hogy a sportintézmények *építése terén is mindenben a felvidéki sport rendelkezésére állanak.*

*

Az ökölvívó sport történetében nem volt még arra példa, hogy két *néger* ökölvívó mérkőzzön a nehézsúlyú világbajnokságért. Az érdekes meccset január 27-én rendezik meg a newyorki Madison Square Gardenben. A mecces egyik szereplője Joe *Louis*, aki legutóbb knock-outolta Max *Schmelinget*. Ellenfele a most feltűnt John A. *Lewis* lesz. A mecces tehát a világbajnokságon kívül *»a néger bokszhegemóniáért«* megy.

*

Hodászy Miklós testnevelési igazgató értékes előadása vezette be a Torna Szövetség női játékbizottságának szombat délutáni tanfolyamát. A *BSE*, a Damjanich uccai állami tanítóképző intézet és az *Olimpiai SC* végeztek szép gyakorlatokat. November 10-én, csütörtökön délután 4 órakor újabb bemutató lesz a Szilágyi Erzsébet leánygimnázium tornatermében.

*

Vasárnap délután kaptuk a hírt, hogy az új-komáromi sportegyesület fuzionált az Ó-Komáromban működő kitűnő magyar egyesülettel, a *Komáromi FC*-vel. *Jövő vasárnap a Komáromi FC Lévára utazik az ottani atletikai klub elleni mérkőzésre.*

P. K.

Tatár István a jövő héten felvidéki szemlére indul

Elhatározták:

1. Kassán rendezik Magyarország maratóni bajnokságát

2. A vidéki kerületi atlétikai bajnokságok színhelye: Komárom, Kassa, Munkács

3. Sípályákat építenek a Felvidéken

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Atletikai Szövetség szombaton este a késő órákig eltartó nagy vidéki értekezletet tartott *Szilágyi* Lajos dr. társelnök vezetésével. Az ülés után

Tatár István,

a szövetség ügyvezető főtitkára a következő rendkívül érdekes ismertetést adta *A Reggel* munkatársának:

— Értekezletünkön megjelentek a vidéki atlétika vezetői is. Több kérdésben hoztunk határozatokat, amelyeket a szövetség csütörtök esti tanácsülése elé terjesztünk. A Magyar Atletikai Szövetség nagy lelkesedéssel és szeretettel foglalkozik a felvidéki sport kérdésével, annál is inkább, mert Kassa a magyar atlétikának ősi vára volt. Jómagam lévai vagyok és alig várom a percet, hogy útra indulhassak szülőföldemre és megszervezzem az ottani sportot. A felvidéki atlétikát teljes egészében bekapcsoljuk a Magyar Atlétikai Szövetségbe.

— Jelenleg az a helyzet, hogy a debreceni székhellyel működő keleti kerülethez fog tartozni Munkács, Ungvár és Beregszász. Miskolcon marad az északi kerület székhelye, amelyhez Kassát, Rimaszombatot, Losoncot és Ipolyságot kapcsoljuk. Az északnyugatmagyarországi atléta-kerület kapja Komáromot, Lévát és Érsekujvárt. Ennek a kerületnek jelenleg Székesfehérvár a székhelye, de tervek vannak arravonatkozóan, hogy a székhelyet Győrbe tegyük át. A kerületek számát semmi szín alatt nem szaporítjuk, elsősorban költségkímélés szempontjából.

— A kassai magyar atletika a cseh uralom alatt dicséretre méltó, nagy áldozattal működött és a Kassán rendezett atlétikai versenyek mindig európai színvonalon mozogtak. Ezt akarjuk meghálálni azzal az elhatározással, hogy jövő évtől kezdődően Magyarország maratóni futóbajnokságát Kassán rendezzük meg. A felvidéki szakembereket a legrövidebb időn belül felkérjük a további munkára. A jövő héten terepszemlére indulok és személyesen beszéljük meg a felmerülő kérdéseket. Az életet akarjuk biztosítani a csehek által elnyomott felvidéki magyar sport számára.

Tatár Istvánt, a magyar sportnak sokoldalú kiváló vezérét megkértük, mondja el, hogy *mit tervez a Felvidéken a Magyar Síszövetség.* Tatár ugyanis vezetőszerepet játszik ebben a szövetségben is, amelynek ügyvezető alelnöke. A következőket mondotta:

— Meg akarjuk menteni Kassa virágzó sí-életét. Ezerkétszáz méter magasságú hegyeket kaptunk vissza és itt lesikló pályákat fogunk építtetni. A magyar sísport kiváló sportemberekkel gyarapodott. Egyébként 1939-ben Budapesten lesz a nemzetközi síszövetség világkongresszusa. Alkalmat találunk majd arra, hogy a kongresszusi ünnepségek és versenyek egy részét Kassa környékén bonyolítsuk le.

Hatvan percig vezettek a zuglóiak

Hungária–Zuglói SE 2:1 (0:1)

(A Reggel tudósítójától.) Hatvan percig vezetett a Zuglói SE csapata a Hungária ellen! A Hungária számára *könnyű sétagaloppnak* indult mérkőzés meglepően *nehézre fordult* és a kék-fehérek *csak a második félidő közepén* tudták maguk javára fordítani a mérkőzés sorsát. Ettől kezdve azután a Hungária csatárai *tűzijátékot* rendeztek a zuglóiak kapuja előtt...

5000 néző előtt kezdődik a játék. A Hungáriából hiányzik Kisneczky. *Csech helyettesíti.* A Hungária támad, de veszélytelenül. A 14. percben az amatőrcsapat csatársora átmegy a félpályán,

Kiss nem tudja elfojtani a kialakuló támadást, Fekecs III-hoz jut a labda, aki védhetetlenül a hálóba vágja. 1:0-ra vezet a ZSE!

A váratlan zuglói gól nagy lehangoltságot kelt a tribünön. Az egyik Hungaria-drukker halkan felsóhajt:

— *Bárcsak a mi csatársorunk lenne ilyen veszélyes!*

A gól után ismét a kék-fehérek támadnak, de sem *Csech*, sem *Kardos* nem veszélyes a zuglói kapura. A Hungária egyik támadásánál *Csech* fordulásból akar kapura lőni, de »lyukat« rúg s azután *mérgében belelép Déli combjába.* Az állóhely népe hevesen tüntet Csech ellen... A Hungária közönsége elégedetlen: *epés megjegyzésekkel kíséri Csech és Kardos tehetetlen játékát. Biró* és *Dudás* is látja a csatárok erélytelenségét, az egyik sarokrúgásnál ők mennek előre lőni. A jól tömörülő ZSE védelmén azonban minden akció meghiúsul. *Egygólos zuglói vezetéssel végződik a félidő...*

Fordulás után a 3. percben az egyik zuglói játékos véletlenül *Turai* gyomrába vágja a labdát, a középfedezet elterül, *Biró* segíti fel s közben tovább folyik a játék és *Szabó csak nagy szerencséjének köszönheti, hogy az utolsó pillanatban lábbal ki tudja védeni a kapu felé tartó lövést.* A 16. percben végre a Hungária híveinek nagy megkönnyebbülésére megszületik a kiegyenlítő gól:

Csech a balsarokba vágja a labdát. 1:1.

Egy pere mulva kis híja, hogy a zuglóiak újabb gólt nem rúgnak.

De ez volt az utolsó fellángolás! Most már végig a *Hungária* marad fölényben és percek mulva megszerzi a vezetést. A 25. percben *Csech kapja a labdát, körülnéz, hogy kinek továbbítsa, majd meggondolja magát és ő maga rúgja kapura.*

A zuglói kapus a váratlan lövést a feje fölött a hálóba engedi. 2:1.

Csech nagy tapsokat kap, *a két gólért mindent megbocsátanak neki.* A Hungária csatárai most már egészen a félidő végéig ott tanyáznak a zuglóiak kapuja előtt, de *a sok lövés közül egyik sem jut be a hálóba.*

A zuglói csapat büszke lehet erre az eredményre! Hatvan percig vezetni a Hungária ellen nagy dicsőség. Igaz, hogy ebben része volt a Hungária csatársorának is, amely a mérkőzés első részében nagyon *gyenge formában* játszott. *Csech* és *Kardos* végkép nem értik meg egymást, *Müller* túlkényelmes, *Titkos* már nem a régi, egyedül *Vidorban* van némi lendület. A Zuglóból elsősorban a védelem dicsérhető: különösen a jó érzékkel bíró *Csizmazia* kapus és a jobbhátvéd *Deli.*

HONVÉD ÉS SPORT

Irta: Pataky Károly

A magyar testnevelési törvény nagy sikere a berlini olimpiászon domborodott ki először, ahol a népek nagy vérnélküli »világháborújában« Magyarország — Németország és Amerika mögé — a harmadik helyre küzdötte fel magát. A sportsikeren kívül főleg a magyar nemzeti propaganda szempontjából volt rendkívüli jelentősége olimpiai győzelmeinknek.

A testnevelési törvény százszázalékos eredménye azonban most következett be. Nézzük csak meg honvédeinket: erősek, kisportoltak, izmosak, tettrekészek! Meglátszik rajtuk a sport nemzetnevelő és testet edző hatása. Az elmult napokban sokszor és sokan méltatták a magyar honvédség nagyszerű felkészültségét, s mi itt megállapítjuk, hogy ebben nagy része van a magyar sportnak is, amely az elmult húsz esztendő alatt nemzetvédelmi szempontból a legtökéletesebb munkát végezte. A céltudatos magyar testnevelés érett gyümölcse a honvéd, az igazi sportember! Hányszor hangoztatták a magyar sport hivatott vezetői, hogy azok az összegek, amelyeket sportcélokra fordítanak, elsősorban nemzetvédelmi téren fognak kamatozni. Több egészséges ember lesz a magyar ugaron és kevesebb kórházi ágyra lesz szükség.

Néhai Gerenday György ötlete volt a magyar testnevelési törvény, amelyet aztán Karafiáth Jenő hivott életre. Ő harcolta ki végrehajtását és ő teremtette meg anyagi alapjait. Karafiáth Jenő vezérletével modern és szorgalmas sportpedagógusok, kitűnő katonák, lelkes, önzetlen, áldozatkész sportvezérek, szövetségek, egyesületek munkálkodtak a testnevelési törvénynek megfelelően. Megváltozott Magyarországon az iskolai testnevelés, évről évre előretört a sportpedagógusok modern felfogása.

A Testnevelési Főiskolából kikerült testnevelési tanárok, a kipróbált frontharcos testnevelési tanárokkal együtt foglalkoztak a diákság testi nevelésével. Most mutatkozott meg igazán a leventesport áldásos hatása, a lövészegyesületek munkája, a MOVE tevékenysége. De ne felejtsük ki a felsorolásból a magyar cserkészet sem, amelynek tizenöt év óta éppen Teleki Pál gróf a vezére. Az iskolában előkészítették az ifjúságot az életre, a levente-egyesületekben a nemzetvédelmi feladatokra, de megedződött az egész magyar élet a társadalmi sport nehéz, rögös útján is.

A legutóbbi hat esztendőben Kelemen Kornél dr. nagy sportszeretettől áthatott, népszerű irányitása alatt jutott el az egész magyar sport a fejlődés csúcspontjára. Fokozott munkával fejlesztették a tömegsportot, rendszeresitették a hadsereg sportolását és bevezették az állandó hadsereg-sportversenyeket. S hogy a versenysport sem maradt alul a vetélkedésben, ezt bizonyítja a berlini olimpiász nagy magyar sikere. A magyar honvédségben ott vannak a Sárosi Gyurkák, a Darányi Józsefek, a Csik Ferkók, a Csaplár Andrások: a társadalmi sport minden rétege nagy tömegekben vonult be az első hívó szóra.

Olimpiai bajnokok, világbajnokok, világrekorderek, magyar bajnokok és rekorderek, a képzett atléták s izomkolosszusok egész ármádiája menetel a magyar honvédség soraiban. Ott van a fegyelmezett levente, a lelkes cserkész és a tettre kész lövész. Büszke is rájuk a magyar honvédség vezérkara s örül nekik a sporttársadalom, amely nem felejti el azok önzetlen munkáját, akik a világháború utáni időkben a nemzetvédelmet szolgáló magyar sportért dolgoztak.

Tömegsérülés Salgótarjánban

Vécsei harcképtelenné vált, Sárosi dr., Toldi, Lázár és Gyetvai megsérült

Ferencváros—SSE 8:1 (4:1)

Salgótarján, november 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Közel 4000 nézője volt a Ferencváros-mérkőzésnek, ezek között

több mint kétezer katona foglalt helyet a tribünökön.

A nézőtábor dörgő tapsokkal fogadta a pályára lépő ferencvárosiakat és a közönség az egész mérkőzésen végigünnepelte a bajnokcsapatot. A Ferencváros már a 2. percben megszerezte a vezető gólt,

Gyetvai beadását Sárosi dr. befejelte. A 8. percben sajnálatos baleset történt. Gyetvai gólt lőtt, miközben azonban a labda a kapuba perdült,

Vécsei, a salgótarjániak kapusa, vakmerően rávetette magát Gyetvai lábára.

Mindketten elterültek a földön. *Vécseit kórházba szállították, Gyetvai azonban öt percnyi ápolás után újra beállhatott.* A salgótarjániak kapujába *Maros* jobbfedezet állt be. *Tíz salgótarjáni egyáltalán nem tudott megbirkózni a tizenegy ferencvárosival.* A 31. percben *Jakab*, a 32. percben *Sárosi* dr. volt a gólszerző. A 37. percben a ferencvárosi védelem könnyelműsége miatt korner után nagy kavarodás keletkezett Háda kapuja előtt és

Kovács megszerezte a salgótarjániak egyetlen gólját. 4:1.

A második félidőben *Toldi* szaporította a gólok számát. 5:1. *Bíró Hernádi* elgáncsolta, a megítélt tizenegyest *Jakab* értékesítette góllá. 6:1. A 27. percben *Gyetvai*, majd a 35. percben *Jakab* lőtt gólt.

A salgótarjáni védelem összetévesztette a lelkes játékot a durvasággal,

Gyetvain kívül *Sárosi* dr. is megsérült. *Toldinak* a bokáján keletkezett zúzott seb. *Lázár* pedig a combján szenvedett sérülést. *Juhász* Attila dr. nem ismerte fel kellően a szabálytalanságokat. *Megengedte a veszélyes játékot.*

Nincs semmi baja Vécseinek — mondják a salgótarjáni kórházban

A mérkőzés után az SSE sporttelepén az a hír terjedt el, hogy *Vécsei hasfalrepedést szenvedett.* Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy Vécseit az acélgyári kórházba vitték, ahol *Dörflinger* János dr főorvos azonnal megröntgenezte.

A vizsgálat eredménye: nincs semmi komolyabb baja Vécseinek.

A hatodik és a hetedik bordájánál kisebb természetű ütődés keletkezett és ebből származott a fájdalma. *Fájdalomcsillapítót kapott, hétfőn reggel pedig elhagyja a kórházat.* Remélhetőleg, a ferencvárosi játékosok is *kiheverik a salgótarjáni sérüléseket.*

Három tartalékkal nem volt veszélyes a Kispest

Ujpest-Kispest 3:0 (2:0)

(A Reggel tudósítójától.) A Kispest vasárnap a megyeriúti pályán elveszítette veretlenségét! A vereség miatt azonban nincs okuk szégyenkezni, mert

három tartalékkal, Déri, Rátkai és Kürti nélkül állottak ki a nagyszerű formában lévő Ujpest ellen.

Igy is jól állták meg helyüket, de a három kitűnő játékost nem tudták pótolni. Az Ujpest mai formájában a teljes Kispestet is megverte volna, annak ellenére, hogy ezúttal *Zsengellérnek* nem is ment olyan jól a játék, mint máskor. Az egész újpesti csapat kitűnő formában van. Az Ujpestben Fekete, a fedezetsor s ebben különösen Balog, míg a csatársorban pedig *Vincze* játszott jól. A Kispestben a két *Olajkár*-fivér válogatott formában játszott, a fedezetsorban *Horváth* bizonyult a legjobbnak, a csatársorban egyedül *Kincses* volt veszélyes. A két csapat a következőképpen állott fel:

Ujpest: Sziklai — Futó, Fekete — Szalai, Szücs, Balog — Kocsis, Vincze, Zsengellér, Kállai, Havas.

Kispest: Boldizsár — Olajkár I., Olajkár II. — Kajdacsi, Horváth, Vig — Kincses, Varga dr., Nemes, Somlay, Lugosi.

A mérkőzést ünnepies jelenet vezette be. **A két csapat felsorakozott a pálya közepén,**

elmondta a Hiszekegyet,

amelyet a közönség állva, levett kalappal hallgatott végig.

A Kispest kezd, de a 4-ik percben már vezet az Ujpest. Vincze előreíveli a labdát és

Zsengellér az elbámészkodó Boldizsár mellett »bedopplerezi« a labdát a hálóba. 1:0.

Villámgyors Kispest támadás a válasz. *Kincses* beadását *Lugosi* fejeli és a labda alig surran el a túlsó léc mellett. Gyors és változatos a játék. A 20-ik percben Balogh *40 méterről váratlanul kapura lő és a labda, mint a villám csapódik a bal felső sarokba.*

Váratlan, remek gól!

2:0-ra vezet az Ujpest.

Az Ujpest sokkal jobb, mint ellenfele, a csatársor pontos passzokkal »öli« a kispesti fedezetsort. A Kispest támadásai erőtlenek, hiányzik a kis Déri, *»a motor«. Varga*, majd *Lugosi* lő kapu mellé. *Zsengellérre* nagyon vigyáznak a kispestiek.

A második félidő elején két nagy kispesti helyzet marad ki. Az egyiket *Lugosi*, a másikat *Kincses* hagyja ki. A 10. percben *Olajkár II. kézzel üti el a labdát Kállai elől*, de a bíró nem ítél 11-est. Felhördül a nézősereg. A 16. percben

megáll a játék,

mert *Rubint bírót megsértik.* A nézőtérről *két nézőt kivezetnek* és csak ezután folytatódik a játék, újpesti góllal. *Kocsis szorongatott helyzetben Vinczéhez gurit*

aki 30 méterről pompásan sikerült lövéssel szerzi meg a harmadik lilafehér gólt.

Kincses előtt nyílik még góllövési alkalom, de ő átadja a labdát, ám nincs csatár, aki értékesítse a nagy helyzetet. Kispest-támadásokkal ér véget a mérkőzés.

A mérkőzés után a következő nyilatkozatokat kaptuk:

Langfelder Ferenc, az Ujpest igazgatója:

— Zsengellér *izomhúzódással* játszott, különben nagyobb lett volna a gólarány. *A Kispest nagyon szépen és lelkesen játszott.*

Mayer Béla, a Kispest igazgatója:

— Ilyen összeállításban meg lehetünk elégedve az eredménnyel. A fiúk *hősiesen* küzdöttek.

Játékvezetők osztályzata:

A Reggel osztályozó könyve nemcsak a szakkörökben, hanem a tribünök népénél is rendkívül nagy sikert ért el. Ennek az az oka, hogy mindig a *tényeknek* megfelelően, a *legtárgyilagosabban* bíráljuk el a játékvezetők teljesítményét. *A Reggel* sportszerkesztőségének munkatársai a mérkőzések után konferenciát tartanak és itt állapítják meg azokat az osztályzatokat, amelyeket a játékvezetők *megérdemelnek.* Behatóan mérlegeljük a futballbírák működését a mérkőzések alatt és mindig olyan bírálatban részesülnek, amellyel a nagyközönség is egyetért. Szükség van ezekre a kritikákra, mert a játékvezetők fontos szerepet töltenek be a magyar futballsportban és az ő magatartásuktól függ a futballsport fejlődése. A játékosokról beszámolnak a riportok, a játékvezetők teljesítményét pedig osztályozó könyvünk bírálja felül. Ezek az osztályzatok arra jók, hogy a játékvezetőket minél tökéletesebb teljesítményre ösztönözzék. Az osztályzatok alapján az év végén ki lehet számítani, hogy ki a jó, ki a közepes és ki a rossz futballbíró. *A Reggel osztályozásai alapján a szezón bezárásával összeállítható a magyar játékvezetők ranglistája.*

A keddi mérkőzések játékvezetői osztályzata a következő:

Vas 4, Vogel 3, Palásti 2, Biró 2, Ujvári 2.

A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK:

Juhász dr. 3 (Ferencváros—SSE 8:1). **Molnár 2** (Hungária—ZSE 2:1). **Gerő 2** (Szolnok—Nemzeti 4:2). **Szigeti 2** (Phöbus—Szeged FC 2:2). **Rubint 2** (Ujpest—Kispest 3:0). **Ivanesics 2** (Budafok—Elektromos 1:0). **Ujvári 2** (Bocskai Taxi 2:2).

Ügető-versenyek:

November 8. és 12-én.

Versenyek kezdete d. u. ½3-kor

ALBUMOK és könyvtári könyvek bekötése legelőnyösebben

Intézetek **bizalmas** természetű okmányainak és üzleti könyveinek az intézet helyiségeiben való bekötését is vállalom!

Radó Olga könyvkötészet,

V., Szent István körút 10. sz. I. emelet. Telefon: 121-531

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. Ujpest	10	9	—	1	46: 9	18
2. Hungária	10	8	1	1	24:14	17
3. Ferencváros	9	8	—	1	35:15	16
4. Kispest	9	6	2	1	24:13	14
5. Nemzeti	9	4	3	2	25:15	11
6—7. Szolnok	10	5	1	4	19:20	11
6—7. Phöbus	11	4	3	4	18:19	11
8. Budafok	11	4	3	4	13:17	11
9. Szürketaxi	11	4	1	6	34:29	9
10. Szeged FC	10	2	4	4	17:18	8
11. Elektromos	11	2	2	7	15:28	6
12. Bocskai	10	1	2	7	15:24	4
13. ZSE	10	1	2	7	12:35	4
14. SSE	11	1	—	10	15:56	2

Súlyos tetanuszmérgezéssel a Bakay-klinikára szállították Kürtit, a Kispest játékosát

(A Reggel tudósítójától.) **A vasárnapi Ujpest—Kispest mérkőzésről hiányzott Kürti Lajos, a Kispest balszélsője. Percek alatt elterjedt a hír a tribünökön, hogy a magyar futballsportnak ezt a kivételes tehetségét szombaton este beszállították a Bakay-klinikára. Kürti Lajos, aki nyomdász, munkahelyén tetanuszmérgezést kapott. Állapota vasárnap este válságosra fordult.**

Phöbus-Szeged 2:2 (2:0)

(A Reggel tudósítójától.) Phöbus támadással indul a mérkőzés. A 9. percben nagy gólhelyzete van a Phöbusnak. Solti—Béki összjáték után Béki közelről mellé lő. A 10. percben szerzi meg a Phöbus a vezető gólt. *Solti labdájával ismét Béki fut le, az alapvonalról szépen ad be és a jól érkező*

Turai II. fejéről a labda a felső sarokba száll. 1:0.

Tóth fut el Szojka mellől, közvetlen a kapu előtt átjátszik Turai II.-höz, ő sem hibáz (2:0). Most felforgat a Szeged, *Bárkányi* megy ki jobbszélre, *Harangozó* lesz a center, *Bognár* a jobbösszekötő.

A második félidő Szeged-támadással indul. A 8. percben *jobboldali támadás után a labda a tisztán álló Csikós felé tart, amikor*

Wéber a lábát beteszi a lövésbe és a labda Csikós keze mellett a hálóba pattan. Öngól!

A 28. percben Nagy lövését védi Csikós. A sors különös iróniája folytán Wéber egyenlít ki. **Bárkányi beadását három méterről bevágja saját kapujába. 2:2.**

Budafok—Elektromos 1:0 (1:0)

(A Reggel tudósítójától.) Az Elektromos kezdte a mérkőzést. A 15. percben az amatőrök támadták: *Vági* kapus kifutott *Füzi II.* elé, aki azonban kicselezte, de lövését a kapuba befutó *Beretvás az utolsó pillanatban visszavágta.* A 20. percben majdnem öngól esett az Elektromos kapujába, mert *Fodor* félmagas labdáját *Füzi I.* a saját kapuja felé rúgta és *Bakon kapus nehezen tudta elcsípni.* A 44. percben sarokrúgás után *Sós húszméteres lövése a meglepett kapus mellett az Elektromos hálójába jutott (1:0). Szünet után* váltakozó játék folyt. Az eredmény nem változott.

Felvidéki ünnepséget rendezett a Gyopár Turista Egyesület

(A Reggel tudósítójától.) A Csikóvár-aljai menedékháznál felállított országzászló előtt vasárnap nagy turista tömegek jelenlétében felvidéki ünnepséget rendezett a Gyopár Turista Egyesület. Dr. László Endre ügyvezető alelnök méltatta a magyarlakta Felvidék visszaszerzésének jelentőségét és bejelentette, hogy az egyesület országzászlót állít fel a visszacsatolt területen.

A Gyopár egyébként 10-én, csütörtökön este egyesületi helyiségében (Erzsébet körút 49.) sportfilm-estét rendez, amelyen szívesen látnak vendégeket.

A Komjádi Kupában vasárnap este az UTE 5:3 (2:2) arányban győzött az FTC ellen.

Atlétikai előnyversenyt rendezett vasárnap az MTE a Népligetben. A szeniorok versenyét (körülbelül 10 kilométert futottak) *Fehérvári* nyerte 34 p 23 mp idővel. Az ifjúsági versenyben *Knébel* (MTE) lett az első.

Svájc—Portugália 1:0 (0:0). *Lausanneban* játszották vasárnap ezt a mérkőzést.

Nyolc napon belül a harmadik győzelmét aratta vasárnap a Szolnoki MÁV

Szolnoki MÁV-Nemzeti 4:2 (2:0)

(A Reggel tudósítójától.) Váratlanul *izgalmas előjátékban* volt része a *Hungária* úti sporttelep 3000 főnyi közönségének.

A mérkőzés első eseménye, — *kellemetlen eseménye* — hogy a szolnoki kapus, *Horváth II.* megsérül. Sokáig tapogatja a derekát, aztán *sérülten tovább véd.* A 8. percben vezetéshez jut a szolnoki csapat: Korom »csavart« lövése

Kolláth-hoz kerül, aki a hálóba vágja a labdát. 1:0.

Egy váratlan akcióból ismét Kolláth-hoz jut a labda. A *szolnoki csapat »csillaga« ismét remekel:*

kapásból vágja a labdát Angyal kapujába. Már 2:0-ra vezet a Szolnoki MÁV!

Ettől kezdve a Nemzeti jut fölénybe, beszorítja ellenfelét, de a szolnoki kapusnak óriási szerencséje van. *A 43. percben egy 11-est is kifog!* A kapufáról visszapattanó labda *Boma* hátvéd kezét érinti, amiért Gerő játékvezető 11-est ítél. *Ezt Balogh Horváth kezébe lövi!*

Szünet után *folytatódik a Nemzeti nagy fölénye.* Egyik helyzet a másik után adódik, de a fekete-fehéreknek nincs szerencséjük. Vagy a kapu mellé megy a labda, vagy a hátvédek lábában akad el, vagy pedig a kapus kezében köt ki. Végre a 10. percben a nagy nyomás feloldódik a nagyon esedékes gólban:

Pólya a hálóba fejeli a labdát. 2:1.

Ami ezután következik, az Kolláth nevéhez fűződik. A magyar futballnak ez az új, sokat ígérő hajtása *még két olyan ragyogó gólt rúgott, amilyent csak a legnagyobb futballművészektől láthatunk.*

A harmadik gólt a 31. percben, a negyediket két perc múlva szerezte. A 4:1-es szolnoki vezetés után a Szolnoki MÁV *»lelassít«* és így a Nemzeti a *43. percben Molnár révén szépít az eredményen: 4:2.*

Kolláth négy gólja

Vasárnap délután egy szolnoki játékos nevétől visszhangzott a hungáriaúti pálya nézőtere. A Szolnoki MÁV már eddig is sokat emlegetett játékosa, Kolláth János, vasárnap délután meghódította Budapest futballközönségét. Ugyszólván maga verte meg a Nemzetit négy remek góljával. A 26 éves szolnoki játékos a mérkőzés után az öltözőben alig győzte fogadni a gratulációkat. Kolláthnak viszont ez volt az első szava:

Dietz dr. úr kint volt a mérkőzésen?

Kerekes Géza, a szolnoki csapat vezetője közölte, hogy — sajnos — Dietz Károly dr. nem látta a mérkőzést. Salamon Béla, a kitűnő művész azonban megnyugtatta a jeles szolnoki futballjátékost:

— Ne félj semmit, elmegy a híre a jó játékodnak!

Bocskai—Szürketaxi 2:2 (1:1)

Debrecen, november 6.

(A Reggel tudósítójától.) A mérkőzést a *Magyar a magyarért* mozgalom javára játszották. Dr. *Balogh* Gyula kormánytanácsos, a *Bocskai* elnöke, szép beszéd kíséretében átnyujtotta a Bocskai zászlóját a Felvidék számára, majd dr. *Fábián* Sándor, a MTI igazgatója a keletmagyarországi alszövetség nevében szép szavak kíséretében nyujtotta át az alszövetség zászlaját *Losonczy* István főispánnak.

Utána megkezdődött t mérkőzés. Általában a Bocskai támadott többet. A vezető gólt mégis a Szürketaxi szerezte meg. A 20. percben *Váradi beadásából Berecz a kapuba fejelte a labdát.* (0:1). A gólra a Bocskai heves ámadásokkal válaszolt, egyenlíteni azonban csak a 44. percben sikerült, amikor *Takács lapos lövése utat talált a hálóba.* (1:1).

Szünet után a *Bocskai* került fölénybe, újabb gólt is a Bocskai ért el 11-es büntetőrugásból. A 10. percben *Takács értékesítette a büntetőrugást.* (2:1). A 16. percben *Takács II. a Bocskai hálójába juttatja a labdát* (2:2).

Nagy meglepetés:

a Diósgyőri MÁVAG kikapott Pestentestvércsapatától

MÁVAG—Diósgyőri MÁVAG 3:0 (1:0). *Kőbányai út.* Nagy meglepetés a diósgyőri csapat veresége! A gólokat Borsos (2) és Opata lőtte.

Szegedi AC—Csepeli MOVE 1:1 (1:0). *Szeged. 500 néző.* A mérkőzés előtt az alszövetség rendeletére a SzAK elmondta a Magyar Hiszekegyet. *A 30. percben a bíró egy percre megállította a játékot, a Felvidék magyarlakta részének visszacsatolására való megemlékezésül.*

Haladás—Lampart 2:1 (1:1). *Pesterzsébet. 2000 néző.* A 35. percben *Forgács* szerezte meg a vezető gólt, (1:0). A 38. percben *Tolvaj* kiegyenlített (1:1). Nagy harc indult a második félidőben a győztes gólért, amit a 38. percben *Gazdag* rugott (2:1).

SFAC—Postás 5:1 (3:1). *Sopron.*

Győri ETO—Pénzügy 4:1 (2:0). *Pasaréti út. 300 néző.* A győri csapat góljait *Kecskés II., Selmeci* és *Osboth,* a pénzügyiek gólját *Nagy* lőtte.

A WAC—Váci SE mérkőzés elmaradt.

FTC—Váci Reménység 5:1 (1:0) *Vác. 400 néző.* A győztes FTC góljait *Pásztói* (4), *Piber* (1), a Váci Reménység egyetlen gólját *Takács* rugta.

Törekvés—Debreceni VSC 3:1 (1:1). *Bihari út. 1500 néző.* A Törekvés góljait *Palatinus* és *Nemes* rugta.

UTE—Tokod 1:0 (0:0). *Tokod.* Góllövő: Illés.

Perecesi TK—SzAC 4:1 (3:0). *Perecs.*

Tatabányai SC—Vasas 5:0 (3:0), félbeszakítva. *Tatabánya.* A második félidő 32. percében *Ceitler* játékvezető a közönség sértegetései miatt a játékot öt percre felfüggesztette. Amikor folytatni akarták a játékot, kiderült, hogy a *Vasas játékosai már felöltöztek.*

Pécsi DVAC—Alba Regia 1:1 (1:0). *Székesfehérvár.*

BSzKRt—Rákoskeresztúri TE 2:1 (0:1). *Rákoskeresztúr.*

A Magyar Labdarúgó Játékvezetők Testülete a »Magyar a magyarért« akcióra 250 pengőt adományozott.

Svéd meghívás a magyar öttusázók számára

Stockholm, november 6.

(A Reggel tudósítójától.) **A svéd atletikai szövetség 1939-ben nemzetközi öttusa mérkőzést rendez, amelyre meghívják Németország, Anglia, Magyarország és Finnország öttusázóit.**

LÓSPORT

MEGYERI LÓVERSENYEK

Részletes eredmény:

I. **Hadseregi sikverseny. 900 P. 1850 m.** 1. **Vihar** (4) Valkó fh., 2. Bakter (1½). Fm.: Maros, Carmen, Gyöngyvér, Czinka Panna. 1¾ h., 10 h. Tot.: 10:84, 30, 14. Befutó: 10:160.

II. **Gátverseny-handicap. 1500 P. 2800 m.** 1. **Hadrian** (4) Rojik, 2. Tekergő (6), 3. Medici (2). Fm.: Opal, Regős II., Samaritanus, Csilla, Goal, Dálnok, Ditró. ¾ h., 3 h. Tot.: 10:56, 21, 20, 15. Befutó: I—II. 10:571, I—III. 10:128.

III. **Kísérleti verseny. 1200 P. 1100 m.** 1. **Hó** (1¾) Kolonics, 2. Desperado (6), 3. San Francisco (6). Fm.: Szepes, Rojos, Ave Caesar, Tisane, Dongó, Sunion, Találka, Hajrá, Rohanj, Royales, Nyakb., ötnegyedh. Tot.: 10:19, 12, 21, 16 Befutó: I—II. 10:69, I—III. 10:55.

IV. **Urlovas-handicap. 1000 P. 1600 m.** 1. **League of Nations** (3) Mészáros, 2. Pandora (3), 3. Adisababa (5). Fm.: Dolova, Fütykös, Nincs több, Bonvivant. 6 h., ¾ h. Tot.: 10:33, 15, 17, 20. Befutó: 10:145.

V. **Welter-handicap. 1000 P. 1100 m.** 1. **Hedis** (3) Bakonyi, 2. Baka (4), 3. Farandole (8). Fm.: Rejtvény, Csatártó, Brezova, Minek?, Sás, Vacsora, Arra való, Dráma, Széltoló, Kuadry, Tékozló, Sherry, Szelim Pasa, Perepáty, Fejh., nyakh. Tot.: 10:37, 16, 23, 35. Befutó: I—II. 10:87, I—III. 10:192.

VI. **Kétévesek handicapje. 1000 P. 900 m.** 1. **Kígyó** (6) Kolonics, 2. Líbia (10), 3. Blaguour (8). Fm.: Senoritas, Lándzsa, Részes, Hárfa, Pali, Rezgő, Rhodos, Amazon, Szives, Happy Boy, Bogaras, Fertő, Máskor, Csermőke. Fejh., ¾ h. Tot.: 10:110, 32, 123, 62. Befutó: I—II. 10:2305, I—III. 10:2405.

VII. **Handicap. 1200 P. 1600 m.** 1. **Futó bolond** (6) Alt, 2. Argument (8), 3. Virulj (2½). Fm.: Kópia, Padisah, Fruit-Stall, Viszta, Bokréta, Bomba, Óhaj, Mindenes. ¾ h., 1½ h. Tot.: 10:217, 48, 53, 26.

BÉCSI LÓVERSENYEK

Bécs, november 6.

(A Reggel tudósítójától.) Az őszi míting hatodik napján futott Skt. Hubertus-Jagdrennenben az alagi **Mérges** győzött, míg a Preis vom Weissen Hirschben a verseny sorsát ugyancsak két alagi ló, **Honvéd** és **Szél** intézték el egymás között. A két győztest: **Mérgest** és **Honvédet Machanszky huszárhadnagy lovagolta.**

Részletes eredmény:

I. **Weidmannsheil-Ausgleich. 2050 RM. 900 m.** 1. **Eisvogel** (¾ rea) Takács, 2. Dirndl (3). Fm.: Csele, Defregger, Sarit, Die Gretl. Tot.: 10:12, 11, 15.

II. **Jägerhaus-Rennen. 2250 RM. 1300 m.** 1. **Ariadne** (1½) Vasas, 2. Kaiserjäger (1½), 3. Souvenir (5). Fm.: Mister Chum, Florida, Kinonixe, Bastler. Tot.: 10:20, 11, 12, 13.

III. **Skt. Hubertus-Jagdrennen. 3000 RM. 5000 m.** 1. **Mérges** (5/10) Machanszky hd. Fm.: Ma Récompense, Solo. Tot.: 10:15.

IV. **Halali-Ausgleich. 1750 RM. 1600 m.** 1. **Talisman** (5) Reinwald, 2. Csák-chick (2), 3. Lampadius (10). Fm.: Carmen (4-ik), Pandur II., Xandamour, Roland, Reine Herodine, Seydli 4, Sonja, Ivanna, Atta Santorb. Tot.: 10:55, 21, 14, 37.

V. **Preis vom Weissen Hirsch. 2100 RM. 3760 m.** 1. **Honvéd** (1½) Machanszky hd., 2. Szél (7/10). Fm.: Frégate III., Blume, Immerglück, Nachtfalter. Tot.: 10:31, 15, 12.

VI. **Nimrod-Rennen. 2000 RM. 2000 m.** 1. **Otranto Bal** (1½) Hagelin hd., 2. Amadeo (8/10), 3. Miss Knight (5). Fm.: Bodensee, Osaka, Castor, Horace, Palkó, Harras. Tot.: 10:24, 12, 12, 18.

GYÖNGY LAJOS
fogadási irodája VI., Andrássy út 45. szám Telefon: 120-335, 114-172.
Fiókirodák: II., Margit körút 5/b. Tel. 161-255. Debrecen, Ferenc József út 11. Tel. 10-10. Győr, Gr. Tisza István tér 7. szám. Siófok, Fürdőtelep, „Souvenir"-bolt

A REGGEL
MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN
Felelős szerkesztő: LAZAR MIKLÓS
Szerkesztő: EGYED ZOLTÁN
Felelős kiadó: SZEPESI JENŐ igazgató
Kiadótulajdonos:
LAZAR MIKLÓS, A REGGEL LAPKIADÓ RT.
SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS UTAZÁSI IRODA:
VI., ANDRÁSSY ÚT 48 (MUSSOLINI TÉR)
TELEFON 129—554 ÉS 129—555
ELŐFIZETÉS FÉLÉVRE: P 2.50
VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRÁTÓL NYOMDAI SZERKESZTŐSÉG: VII., MIKSA UCCA 4
TELEFON 146—296, 140—708
INTERURBÁN 342—978 SPORT SZERK 135—368
KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felelős nyomdavezető: Kárpáti Antal.